

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И
СИСТЕМИ АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината към 31.12.2012 г.

С НЕЗАВИСИМ ОДИТОРСКИ ДОКЛАД

Представяващ:

Румен Панчев

Съставител:

Мила Павлова

Заверил:

СОП „Захаринова и Партньори” ООД

София, 19 април 2013 г.

Zaharinoва & Partners

— audit, analysis and consulting —

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО АКЦИОНЕРИТЕ

НА “ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИТЕМИ” АД

Доклад върху консолидиран финансов отчет

Извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на „ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД и дъщерните му дружества към 31.12.2012, включващ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2012 година, консолидиран отчет за доходите и отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал, консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществени счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за консолидиран финансов отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи за необходима за изготвянето на консолидиран финансов отчет, който не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидирания финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в консолидирания финансов отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас квалифицирано мнение.

Zaharinoва & Partners

— audit, analysis and consulting —

База за изразяване на квалифицирано мнение

1. В стойността на Имоти, машини, съоръжения са включени капитализирани разходи в размер на 2 476 хил. лв. (2011г.: 2 476 хил. лв.), представляващи незавършено строителство на производствени сгради и корпус за хотелски комплекс от предходни периоди. Изграждането на този обект е преустановено. Ръководството е декларирало пред нас, че няма планове в близко бъдеще сградите да бъдат изградени и строителството да приключи. Във финансовия отчет за 2012 г. не е отчетена обезценка на капитализираните разходи, включени в стойността на Имоти, машини, съоръжения. Ние не бяхме в състояние, чрез алтернативни одиторски процедури, да се убедим, че балансовата стойност на капитализираните разходи в размер на 2 476 хил. лв. не е надценена към 31 декември 2012 година.
2. Представените във финансовия отчет материални запаси включват материали и стоки на стойност 123 хил. лв. (2011г.: 525 хил. лв.), които са обездвижени и не са ползвани в дейността на дружеството и за които ръководството не е представило пред нас планове за тяхното реализиране. Ние не успяхме да се убедим с достатъчна степен на сигурност и чрез алтернативни процедури, че балансовата стойност на тези материални запаси не превишава тяхната нетна реализуема стойност.
3. От представените в консолидирания финансов отчет стойности на търговски вземания в размер на 46,86 % не са получени потвърждения от контрагентите. Ние не получихме достатъчни доказателства и чрез алтернативни одиторски процедури относно представените в консолидирания финансов отчет стойности на тези активи.
4. От представените в консолидирания финансов отчет стойности на търговски задължения в размер на 56,45 % не са получени потвърждения от контрагентите. Ние не получихме достатъчни доказателства и чрез алтернативни одиторски процедури относно представените в консолидирания финансов отчет стойности на тези пасиви.
5. В балансовата стойност на земи е включен терен с балансова стойност 110 хил.лв., върху който е изграден жилищен имот. Правото на строеж на този имот е продадено, съобразно полагащите се идеални части на отделните имоти. Ръководството е декларирало пред нас, че продажбата на идеалните части на земята към собствениците на отделните имоти ще бъде извършено в близко бъдеще. Съществува значителна несигурност относно пълното възстановяване на балансовата стойност на този имот. Ние не бяхме в състояние, чрез алтернативни одиторски процедури, да се убедим, че представените земи не са надценени в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2012 година (31 декември 2011 година), в каква степен и дали Дружеството не би претърпяло допълнителни загуби от обезценки при реализацията. Теренът е собственост на ППС Имоти АД.

Zaharinova & Partners

— audit, analysis and consulting —

6. В консолидирания финансов отчет за годината приключваща към 31 декември 2012 година са включени пет дъщерни дружества („ППС Пловдив“ ЕООД, „ППС Каварна“ ООД, „ППС Комерс“ ЕООД, „ППС Строй“ ООД, „Технопрограма“ ООД), финансовите отчети на които не са одитирани. Ние не получихме потвърждение от трети страни и не бяхме в състояние, чрез алтернативни одиторски процедури, да се убедим в стойностите на включените в консолидирания финансов отчет активи и пасиви в размер съответно на 3793 хил. лв. и 1 744 хил.лв. (2011г.: 3 771 хил.лв. и 1 698 хил.лв) на тези дъщерни дружества.

Квалифицирано мнение

По наше мнение с изключение на ефекта от посоченото в основанието за квалифицирано възможния ефект мнение позиция 6 и с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в позиция 1, 2, 3, 4, 5 в параграфа „База за изразяване на квалифицирано мнение“, консолидираният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на „ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ“ АД и дъщерните му дружества към 31 декември 2012 г., както и финансовите резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане.

Доклад по други правни и регулаторни изисквания

Ръководството също така носи отговорност за изготвянето на годишен консолидиран доклад за дейността в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.

Законът за счетоводството изисква от нас да изразим мнение относно съответствието между годишния консолидиран доклад за дейността на Дружеството и консолидирания финансов отчет за същия отчетен период.

По наше мнение, годишният консолидиран доклад за дейността е изготвен в съответствие с приложения консолидиран финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2012 г.

Специализирано одиторско предприятие

„ЗАХАРИНОВА И ПАРТНЬОРИ“ ООД

Представяващ СОП:

Диана Рангелова

Регистриран одитор отговорен за одита:

Марина Кръстева

24.04.2013 г.

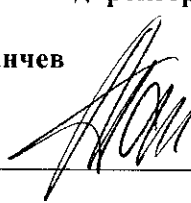
“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Консолидираният финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2012г. от страница 1 до страница 49 е одобрен и подписан от името на “ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД от:

Изпълнителен директор:

Румен Панчев

Съставител:

Мила Павлова

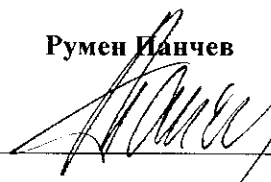

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Консолидираният доклад на ръководството за дейността, за годината завършваща на 31.12.2012г. от страница 1 до страница 11, е одобрен и подписан от името на “ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД от:

Изпълнителен директор:

Румен Панчев

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31.12.2012 година

АКТИВ	Приложени е	31.12.2012 г. BGN'000	31.12.2011 г. BGN'000	1.01.2011 г. BGN'000
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	1.1.	6 730	6 770	7 478
Инвестиционни имоти	1.2.	1 937	2 046	2 170
Дълготрайни нематериални активи	1.3.		9	18
Нетекущи финансови активи	1.4.	75	86	95
Инвестиции отчетени по метода на собствения кап.	1.5.	786	770	753
Активи по отсрочени данъци	1.6.	11	8	4
Общо нетекущи активи		9 539	9 689	10 518
Текущи активи				
Материални запаси	1.7.	1 659	2 625	2 823
Текущи търговски и други вземания	1.8.	446	382	1 322
Данъци за възстановяване	1.9.	25	26 *	22 *
Текущи финансови активи	1.10.	6 519	5 815	5 102
Пари и парични еквиваленти	1.11.	327	1 113	912
Общо текущи активи		8 976	9 961	10 181
Сума на актива		18 515	19 650	20 699

* преизчислен, рекласифициран

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.12.2012 година - продължение

	Приложения с	31.12.2012 г. BGN'000	31.12.2011 г. BGN'000	1.01.2011 г. BGN'000
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВ				
Собствен капитал				
Основен капитал	1.12.1.	1 294	1 294	1 294
Регистриран капитал		1 294	1 294	1 294
Резерви	1.12.2.	15 498	15 510	15 510
Финансов резултат	1.12.3.	(320)	164	777
Натрупани печалби/загуби		162	777 *	792 *
Печалба/загуба за годината		(482)	(613)	(15)
Собствен капитал за групата		16 472	16 968	17 581
Неконтролиращо участие		1 262	1 310 *	1 330 *
Общо собствен капитал		17 734	18 278	18 911
Нетекущи пасиви				
Нетекущи финансови пасиви	1.13.			80
Пасиви по отсрочени данъци	1.14.	57	48	34
Общо нетекущи пасиви		57	48	114
Текущи пасиви				
Текущи финансови пасиви	1.15.	92	101	239
Текущи търговски и други задължения	1.16.	248	419	872
Данъчни задължения	1.17.	196	240	162
Задължения към персонала	1.18.	188	564	401
Общо текущи пасиви		724	1 324	1 674
Сума на собствен капитал и пасива		18 515	19 650	20 699

* преизчислен, рекласифициран

Приложенията от страница 7 до страница 49 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Румен Панчев

Съставител:

Мила Павлова

Заверил:

СОП „Захарина и Партньори“ ООД

София, 19 април 2013 г.

Handwritten signature and stamp of the company.

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ за 2012 година

	Приложение	2012 г. BGN'000	2011 г. BGN'000
Приходи			
<i>Нетни приходи от продажби</i>	2.1.1.	2 590	2 142
Продукция		453	756
Услуги		887	924
Стоки		895	125
Други		355	337
<i>Финансови приходи</i>	2.1.2.	267	242
Общо приходи		2 857	2 384
Разходи			
<i>Разходи по икономически елементи</i>		(2 548)	(2 455)
Използвани суровини, материали и консумативи	2.2.1.	(395)	(397)
Разходи за външни услуги	2.2.2.	(438)	(494)
Разходи за амортизации	2.2.3.	(353)	(434)
Разходи за заплати и осигуровки на персонала	2.2.4.	(655)	(709)
Обезценка на активи	2.2.5.	(43)	
Други разходи	2.2.6.	(664)	(421)
<i>Суми с корективен характер</i>	2.2.7.	(903)	(412)
Балансова стойност на продадени активи (без продукция)		(867)	(119)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършено производство		(36)	(293)
<i>Финансови разходи</i>	2.2.8.	(18)	(35)
Общо разходи без разходи за данъци		(3 469)	(2 902)
<i>Резултат от освобождаване от нетекущи активи</i>	2.2.9.	109	(101)
<i>Дял от резултати на асоциирани предприятия</i>	2.2.10.	16	17
Печалба/загуба преди разходи за данъци		(487)	(602)
<i>Разход за данъци</i>	2.2.11.	(34)	(31)
Текущ данък		(29)	(21)
Изменение за сметка на отсрочени данъци		(5)	(10)
Печалба/загуба от продължаващи дейности		(521)	(633)
Печалба/загуба		(521)	(633)
в т.ч. печалба/загуба за групата		(482)	(613)
в т.ч. печалба/загуба за неконтролиращото участие		(39)	(20)

	2012 г. BGN	2011 г. BGN
Основна нетна печалба на акция	(0,37)	(0,47)
от продължаващи дейности	(0,37)	(0,47)

Приложенията от страница 7 до страница 49 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Румен Панчев

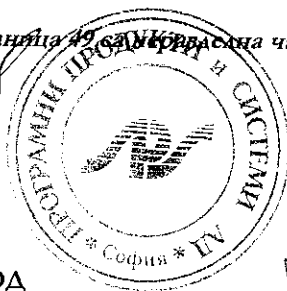
Съставител:

Мила Павлова

Заверил:

СОП „Захаринова и Партньори“ ООД

София, 19 април 2013 г.

Handwritten signature and initials.

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД за 2012 година

	Приложение	2012 г. BGN'000	2011 г. BGN'000
<u>Печалба/загуба</u>		(521)	(633)
<u>Общ всеобхватен доход</u>		(521)	(633)
<u>в т.ч. общ всеобхватен доход за групата</u>		(482)	(613)
<u>в т.ч. общ всеобхватен доход за неконтролиращото участие</u>		(39)	(20)

Приложенията от страница 7 до страница 49 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:
Румен Панчев

Съставител:
Мила Павлова

Заверил:
СОП „Захаринова и Партньори“ ООД

София, 19 април 2013 г.

Handwritten signature

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ за 2012 година

	2012 г. BGN'000	2011 г. BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от контрагенти	3 004	3 050
Плащания на контрагенти	(2 053)	(1 207)
Потоци за персонал и социално осигуряване, нето	(1 049)	(526)
Платени данъци (без корпоративни данъци)	(253)	(378)
Платени корпоративни данъци	(11)	(49)
Други парични потоци от оперативна дейност	(18)	(103)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(380)	787
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на дълготрайни активи		(112)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	36	222
Покупки на финансови активи		(66)
Постъпления от продажби на участия	4	
Плащания по предоставени заеми	(299)	(399)
Постъпления от предоставени заеми	47	56
Получени лихви по предоставени заеми	159	126
Плащания по предоставени депозити	(346)	
Получени лихви по предоставени депозити	5	17
Нето парични средства използвани в инвестиционната дейност	(394)	(156)
Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления по получени заеми	35	30
Плащания по получени заеми	(43)	(324)
Платени лихви и такси по получени заеми	(3)	(18)
Постъпления по получени депозити		5
Плащания по получени депозити		(123)
Други парични потоци от финансова дейност	(1)	
Нето парични средства използвани във финансовата дейност	(12)	(430)
Нето изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	(786)	201
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	1 113	912
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	327	1 113

Приложенията от страница 7 до страница 49 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:
Румен Панчев

Съставител:
Мила Павлова

Заверил:
СОП „Захаринова и Партньори“ ООД

София, 19 април 2013 г.

Handwritten signature and stamp of the company.

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ към 31.12.2012 година

	Основен капитал	Общи и други резерви	Нагрупани печалби/загуби	Собствен капитал за Групата	Собствен капитал за НУ	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Остатък към 31.12.2010 г.	1 294	15 510	1 190	17 994	904	18 898
Промени в началните салда, поради промяна в счетоводната политика, грешки и др.			(413)	(413)	426	13
Преизчислен остатък към 31.12.2010 г.	1 294	15 510	777	17 581	1 330	18 911
Промени в собствения капитал за 2011 г.	-	-	(613)	(613)	(20)	(633)
<i>Печалба /загуба за периода</i>			(613)	(613)	(20)	(633)
Общ всеобхватен доход за 2011 г.	-	-	(613)	(613)	(20)	(633)
Остатък към 31.12.2011 г.	1 294	15 510	164	16 968	1 310	18 278
Промени в собствения капитал за 2012 г.	-	(12)	(484)	(496)	(48)	(544)
<i>Печалба /загуба за периода</i>			(482)	(482)	(39)	(521)
Общ всеобхватен доход за 2012 г.	-	-	(482)	(482)	(39)	(521)
<i>Промени в участия в дъщерни предприятия</i>		(12)	(2)	(14)	(9)	(23)
Остатък към 31.12.2012 г.	1 294	15 498	(320)	16 472	1 262	17 734

Приложенията от страница 7 до страница 49 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:
Румен Панчев

Съставител:
Мила Павлова

Заверил:
СОП „Захаринова и Партньори“ ООД

София, 19 април 2013 г.

Handwritten signature

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на групата
ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД

Съвет на директорите
Председател
Труд и капитал трейдинг ЕООД чрез Иван Ревалски
Членове
ВИП Комерсиал ЕООД чрез Румен Панчев
ТК - лизинг ООД чрез Юри Аройо

Изпълнителен директор
Румен Панчев

Съставител
Мила Павлова

Юристи
Георги Бахнев Георгиев

Държава на регистрация на групата
РБългария

Седалище и адрес на регистрация
Гр. София, ул. Горица 6

Обслужващи банки
Интернешънъл Асет Банк, УниКредит Булбанк,
Обединена Българска Банка АД, Банка Пиреос България АД

Финансовият отчет е консолидиран отчет
на ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД и дъщерните му предприятия

Предприятия включени в групата на Програмни продукти и системи АД:

Участия	31.12.2012 г.
	Процент участие на Програмни продукти и системи АД в капитала на дъщерните дружества
“ППС - Имоти” АД	87%
“ППС – Пловдив” ЕООД	100%

Предприятия включени в групата ППС - Имоти АД:

Участия	31.12.2012 г.
	Процент на участие в капитала на ППС - Имоти АД
ППС Технопрограма ООД	70%
ППС - Комерс ЕООД	100 %
ППС - Каварна ООД	50%
ППС - Строй ООД	50%

Брой служители към края на отчетния период

46

Предмет на дейност и основна дейност на предприятията в групата

Програмни продукти и системи АД

Производство на свредла, фрезери и специални инструменти за производство на печатни платки.
Производство на детайли и изделия от листов материал. Отдаване под наем на офиси.

ППС - Имоти АД

Поддръжка и експлоатация на недвижими имоти, отдаване под наем на офиси и помещения, търговия с имоти, строителна дейност.

Програмни продукти и системи - Пловдив ЕООД

Производство, внос, износ и реекспорт на стоки и услуги, лизингова дейност в страната и в чужбина, вътрешна и външна търговия, представителство и посредничество, рекламна, издателска, консултантска, туристическа, хотелиерска, строителна, информационна дейност, транспорт в страната и в чужбина, складова дейност, откриване на магазинна мрежа, предоставяне на пари или други заместими или незаемими вещи на трети лица, организиране и провеждане на търгове и конкурси, инженерингова и иновационна дейност и услуги, маркетинг, бартер, покупка, строеж или обзавеждане на недвижими имоти с цел продажба, даване под наем на МПС и недвижими имоти, битови услуги, производство, изкупуване, обработка и пласмент на селскостопанска продукция, извършване на всякаква друга дейност и видове сделки в страната и в чужбина, вкл. придобиване и отчуждаване в съответствие със закона вещни права върху изобретения, търговски марки, ноу-хау и други обекти на интелектуална собственост, участия в други дружества, придобиване права от всякакъв вид и задължаване по всякакъв начин, доколкото това не противоречи на разпоредбите на закона.

Дата на финансовия отчет

31.12.2012г.

Период на финансовия отчет – текущ период

Годината започваща на 01.01.2012г. и завършваща на 31.12.2012г.

Период на сравнителната информация – предходен период

Годината започваща на 01.01.2011г. и завършваща на 31.12.2011г.

Дата на одобрение за публикуване

24.04.2013г.

Орган одобрил отчета за публикуване

Съвет на директорите, чрез решение вписано в протокол от дата 24.04.2013г.

ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Консолидирания финансов отчет е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), които се състоят от: Международни стандарти за финансово отчитане, Международни счетоводни стандарти и от Разяснения, предоставени от Комитета за Разяснения на Международните стандарти за финансово отчитане (КРМСФО) или бившия Постоянен комитет за Разясненията

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

(ПКР), които ефективно са в сила за 2012 г., и които са приети от Комисията на Европейските общности (Комисията).

За текущата финансова година предприятията от групата са приели всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията, които са уместни за тяхната дейност.

Консолидирани финансови отчети

Групата изготвя консолидираните си финансови отчети съгласно изискванията на МСС 27.

Консолидиран финансов отчет е финансов отчет на група, представен като такъв на едно отчетно лице.

Група е компанията майка и всички нейни дъщерни предприятия.

Неконтролиращо участие е капиталът в дадено предприятие, който не може пряко или косвено да се отнесе към компанията-майка.

Компания майка е предприятие, което има едно или повече дъщерни предприятия.

Когато компанията-майка или нейното дъщерно предприятие е инвеститор в асоциирано предприятие или контролиращ съдружник в съвместно контролирано предприятие. В такива случаи, консолидираните финансови отчети, изготвяни и представяни в съответствие с настоящия стандарт, се изготвят така, че да отговорят и на изискванията на МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и МСС 31 Дялове в съвместни предприятия.

Дъщерно предприятие е предприятие, включително предприятие - неюридическо лице, като например съдружие, което се контролира от друго предприятие (наричано компания майка).

Финансовите отчети на компанията-майка и нейните дъщерни предприятия, използвани за изготвянето на консолидираните финансови отчети, се изготвят към една и съща отчетна дата.

Консолидираните финансови отчети се изготвят при прилагане на еднаква счетоводна политика за сходни сделки и други събития при сходни обстоятелства.

Ако даден член на групата използва счетоводна политика, различна от възприетата в консолидираните финансови отчети за сходни сделки и събития при сходни обстоятелства, при изготвянето на консолидираните финансови отчети се правят подходящи корекции във финансови отчети на този член.

Приходите и разходите на дъщерното предприятие се включват в консолидираните финансови отчети от датата на придобиване. Приходите и разходите на дъщерното предприятие се базират на стойностите на активите и пасивите, признати в консолидираните финансови отчети на компанията-майка към датата на придобиване.

Неконтролиращите участия се представят в консолидираните отчети за финансовото състояние в собствения капитал, отделно от собствения капитал на собствениците на компанията-майка.

Печалбата или загубата и всеки компонент на друг всеобхватен доход се отнасят към собствениците на компанията-майка и към неконтролиращите участия. Общият всеобхватен доход се отнася към собствениците на компанията-майка и към неконтролиращите участия, дори ако това води до дефицитно салдо на неконтролиращите участия.

Промени в участието на компанията-майка в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като операции със собствения капитал (т. е. операции със собствениците в качеството им на собственици).

Ако компания-майка изгуби контрол над дъщерно предприятие, тя отчита всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие на същата база, както ако директно се е била освободила от съответните активи или пасиви. Следователно, печалба или загуба, признати преди в друг всеобхватен доход, бъдат прекласифицирани към печалба или загуба от освобождаването от свързаните активи или пасиви, компанията-майка прекласифицира печалбата или загубата от собствен капитал към печалба или загуба (като корекция от прекласификация), когато изгуби контрол над дъщерното предприятие.

При загуба на контрол над дъщерно предприятие всякакви инвестиции, задържани в бившето дъщерно предприятие, и всякакви суми, дължими от или на бившето дъщерно предприятие, се отчитат в съответствие с други МСФО от датата, на която е изгубен контрол.

Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

финансов актив в съответствие с МСС 39 или за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие.

За да могат консолидираните финансови отчети да представят финансова информация за групата така, сякаш тя е за едно стопанско предприятие, се предприемат следните процедури:

- Обединяват се финансовите отчети на компанията-майка и нейните дъщерни предприятия "ред по ред", като се събират сходни позиции на активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи.
- Елиминира се балансовата сума на инвестицията на компанията-майка във всички дъщерни предприятия и дела на компанията-майка в собствения капитал на всички дъщерни предприятия;
- Неконтролиращите участия в нетните активи на консолидираните дъщерни дружества се идентифицират отделно от собствения капитал на акционерите на компанията-майка в тях. Неконтролиращите участия в нетните активи включват:
 - сумата на тези неконтролиращи участия към датата на първоначалната комбинация;
 - и
 - дела на неконтролиращото участие в промените в собствения капитал от датата на комбинацията.
- Идентифицират се неконтролиращите участия в печалбата или загубата на консолидираните дъщерни предприятия за отчетния период.
- Вътрешногруповите салда, сделки, приходи и разходи изцяло се елиминират. Печалбите и загубите, възникващи по вътрешногрупови сделки, които са признати в активите, като например материални запаси и дълготрайни активи, се елиминират изцяло.
- Вътрешно-груповите загуби могат да показват обезценка, за която в консолидираните финансови отчети се налага признаване.
- МСС 12 Данъци върху дохода е приложим по отношение на временни разлики, които възникват в резултат на елиминирането на печалбите и загубите, възникващи от вътрешно-групови сделки.

**БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ
СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ**

Промени в счетоводната политика

Възприетата счетоводна политика е последователна с прилаганата през предходната година. Извършените прекласификации и преизчисления в отделните позиции за представените предходни отчетни периоди са обозначени със звезда (*).

Текущи и нетекущи активи

Актив се класифицира като текущ когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;
- или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменян или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период

Актив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Имоти, машини и съоръжения

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 700 лв. Активите които имат

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

цена на придобиване по ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика. Всеки имот, машина и съоръжение се оценява при придобиването му по цена на придобиване определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Групата е приела да отчита всяка позиция на Имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

Последващи разходи свързани с отделен имот, машина и съоръжение се отчитат в увеличение на балансовата стойност на актива, ако е спазен принципа на признаване определен в МСС16.

Разходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Балансовата стойност на даден имот, машина и съоръжение се отписва:

-при продажба на актива;

или

-когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива;

Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина и съоръжение се включват в печалбата или загубата, когато активът се отпише, освен ако МСС 17 не изисква друго при продажба и обратен лизинг. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика от между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход.

Когато в хода на обичайната си дейност Групата рутинно продава активи на имоти, машини и съоръжения, които е държало за отдаване под наем, прехвърля тези активи в материалните запаси по тяхната балансова стойност, когато престанат да бъдат отдавани под наем и станат държани за продажба. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи в съответствие с МСС 18 Приходи. МСФО 5 не се прилага, когато активи, държани за продажба в обичайния ход на дейността, бъдат прехвърлени към материални запаси.

Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот.

Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Амортизацията започва от момента в който имотите, машините и съоръженията са налични в предприятието, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството. Амортизацията на активите се преустановява на по ранната от двете дати:

-датата на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5.

-датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престои или изваждане от актива от употреба.

Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

Група	Години
Сгради	25-70
Машини и съоръжения	4-5
Транспортни средства	4
Стопански инвентар	6,7

Обезценка на Имоти, машини и съоръжения

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти съгласно МСС 40 с отчитат земи и /или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани му да се получат в предприятието и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването, доказана чрез:

- започване на ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;
- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;
- край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот;
- или
- започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот;

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване. Оценяват се по цена на придобиване намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка. След първоначалното признаване инвестиционните имоти се оценяват в съответствие с изискванията на МСС16 за този модел.

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите във МСС18 за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в допълнението към МСС18. МСС17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода на изваждане от употреба или освобождаване, освен ако МСС17 не изисква друго при продажба с обратен лизинг.

Обезценка на инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

Нематериални активи

Групата отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят на определението за нематериален актив и критериите за признаване формулирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че Групата ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актив и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се определя съгласно МСС38 и включва:

-покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, търговските отстъпки и работи се приспадат;

и

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

-всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване;

Цената на придобиване на нематериален актив придобит в замяна с непаричен актив се измерва по справедлива стойност, освен ако :

-разменната дейност няма търговска същност;

или

-справедливата стойност нито на получения актив, нито на дадения актив, може да бъде измерена надеждно.

Придобитият актив се измерва по този начин, дори ако Групата не може незабавно да отпише дадения актив. Ако придобитият актив не е оценен по справедлива стойност, неговата цена на придобиване се измерва по балансовата стойност на дадения актив.

Цената на придобиване на вътрешносъздаден нематериален актив съгласно МСС38 е неговата себестойност включваща сумата на разходите, направени от датата, на която нематериалният актив е отговорил за първи път на критериите за признаване.

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Групата оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, продължителността на, или броя на производствените или сходни единици, съставляващи този полезен живот.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за предприятието.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират.

Нематериалните активи които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството. Амортизацията се прекратява на по-ранната от:

-датата, на която активът е класифициран като държан за продажба (или включен в групата за освобождаване, която е държана за продажба) в съответствие с МСФО 5

и

- датата, на която активът е отписан.

Средният полезен живот в години за основните групи амортизируеми нематериални активи, е както следва:

Група	Години
Права върху интелектуална собственост	6,67
Програмни продукти	2

Обезценка на нематериални дълготрайни активи

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

Финансови активи

Групата прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови активи.

Финансов актив е всеки актив който е:

- парични средства;

- инструмент на собствения капитал на друго предприятие;

- договорно право:

- да се получат парични средства или друг финансов актив от друго предприятие;

или

- да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално благоприятни за предприятието;

- договор който ще бъде или може да бъде уреден в собствени инструменти на собствени капитал емитента и е:

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

- недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да получи променлив брой от инструменти собствения капитал на предприятието;
или
- дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой от собствените капиталови инструменти на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на групата не включват упражняеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на групата задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на предприятието само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструменти-активи се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата
 - държан за търгуване финансов актив
 - определен при първоначалното му признаване от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата.
- Инвестиции държани до падеж
- Кредити и вземания
- Финансови активи на разположение за продажба.

Групата признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, когато и само когато предприятието става страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното си признаване финансовите активи се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

След първоначалното признаване, групата оценява финансовите активи както следва:

- По справедлива стойност
 - финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
 - финансови активи на разположение за продажба;

С изключение на инвестиции в инструменти на собствения капитал, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, както и деривативи, които са обвързани с некотирани инструменти на собствения капитал или трябва да се уредят чрез прехвърлянето на такива некотирани инструменти на собствения капитал, които се оценяват по цена на придобиване

- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
 - кредити и вземания;
 - инвестиции, държани до падеж;

Печалби и загуби от финансови активи

- Печалби и загуби които възникват от промяната на справедливата стойност на финансови активи се признават както следва:
 - Печалба или загуба от финансов актив или финансов пасив, класифициран като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признава в отчета за доходите.
 - Печалбата или загубата от наличен за продажба финансов актив се признава в друг всеобхватен доход, с изключение на загубите от обезценка и печалбите и загубите от обменните курсове до момента на отписване на финансовия актив. В този момент натрупаната печалбата или загубата, призната преди в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация.
- Лихвата, която се изчислява с използване на метода на ефективния лихвен процент, се признава в отчета за доходите.
- Дивидентите от инструменти на собствения капитал на разположение за продажба се признават в отчета за доходите, когато се установи правото на предприятието да получи плащане.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

За финансовите активи, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата от актива се признава в отчета за доходите, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Групата отписва финансов актив, когато :

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли; или
- прехвърля финансов актив, когато са прехвърлени договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив или са запазени договорните права за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но е поето договорно задължение за плащане на парични потоци на един или повече получатели в споразумение и трансферът отговаря на условията за отписване съгласно МСС 39.

Условия за отписване:

Когато групата прехвърля финансов актив то оценява степента, до която ще запази рисковете и ползите от собствеността върху финансовия актив:

- ако групата прехвърля в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени или запазени при трансфера;
- ако групата запази в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието продължава да признава финансовия актив;
- ако групата нито прехвърля, нито запазва в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието определя дали е запазило контрол върху финансовия актив. В този случай:

-ако групата не е запазила контрол, то отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени при трансфера.

-ако групата е запазила контрол, то продължава да признава финансовия актив до степента на продължаващото му участие във финансовия актив.

При отписването на финансовия актив разликата между:

- а) неговата балансова стойност; и
- б) сумата на полученото възнаграждение (включващо всички получени нови активи, минус всички поети нови пасиви), и всички натрупани печалби или загуби, които са били признати директно в собствения капитал се признава в отчета за доходите.

Обезценка и несъбираемост на финансови активи

Групата преценява към края на всеки отчетен период дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие "загуба") и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно. Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

Обезценка на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания или от инвестиции, държани до падеж, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на бъдещите кредитни загуби, които не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив (т. е. ефективният лихвен процент, изчислен при първоначалното признаване). Балансовата стойност на актива се намалява и сумата на загубата се признава в печалбата или загубата.

Обезценка на финансови активи, отчитани по цена на придобиване

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка на финансов актив отчитан по цена на придобиване, сумата на загубата от обезценка се оценява като разлика между

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

балансовата стойност на финансовия актив и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с текущия пазарен процент на възвръщаемост за подобен финансов актив. Загубите се признават в печалбата или загубата. Такива загуби от обезценка не подлежат на възстановяване.

Обезценка на финансови активи на разположение за продажба

Когато спад в справедливата стойност на финансов актив на разположение за продажба е признат директно в собствения капитал и има обективни доказателства, че активът е обезценен, натрупаната загуба, която е призната в друг всеобхватен доход, се изважда от капитала и се признава в печалбата или загубата дори ако финансовият актив не е отписан.

Сумата на натрупаната загуба, която се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата, е разликата между цената на придобиване (нетно от погашения на главницата и амортизация) и текущата справедлива стойност, минус загубата от обезценка на финансовия актив, призната преди това в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за инвестиция в инструмент на собствения капитал, класифициран като на разположение за продажба, не се възстановяват в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за дългов инструмент, класифициран като на разположение за продажба, се възстановяват, възстановената сума се признава в печалбата или загубата.

Парични средства

Паричните средства включват парични средства в брой и безсрочни депозити, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Дялове и участия

Всички инвестиции първоначално се признават по метода на цена на придобиване/себестойност. Метод на цената на придобиване /себестойността/ е метод за отчитане на дадена инвестиция, при който инвестицията се признава по цена на придобиване /себестойност/. Предприятието признава дохода от инвестицията единствено до степента, в която то получава разпределения от натрупаните печалби на предприятието, в което е инвестирано, възникнали след датата на придобиването. Получени разпределения, надвишаващи тези печалби, се разглеждат като възстановяване на инвестицията и се признават като намаление на цената на придобиване /себестойността/ на инвестицията.

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат и представят по цена на придобиване /себестойност/.

Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по метода на собствения капитал. Инвестициите които не са класифицирани като дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по справедлива стойност класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, съгласно изискванията на МСС39. В случаите в които инвестициите са в капиталови инструменти, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива цена не може да се определи надеждно се отчитат по цена на придобиване/себестойност.

Инвестиции които са класифицирани в съответствие МСФО5 като държани за продажба/или са включени в група за изваждане от употреба, която е класифицирана като държана за продажба / се отчитат в съответствие с този МСФО.

Кредити, търговски и други вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар, с изключение на:

- тези, които групата възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще, които ще бъдат класифицирани като държани за търгуване и тези, които групата определя при първоначалното признаване като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- тези, които групата определя като на разположение за продажба при първоначалното признаване; или

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

- тези, при които държателят може да няма възможност да възстанови в значителна степен цялата си първоначална инвестиция, с изключение на случаите, при които причината е влошаване на кредитното качество и които се класифицират като на разположение за продажба.

Като кредити и вземания се класифицират финансови активи възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти/търговски вземания и кредити/.

Кредитите и вземанията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Кредитите и вземанията които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

- Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми.

- Сумите на данъчен кредити за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Материални запаси

Групата прилага МСС 2 за отчитане на материалните запаси:

Материални запаси са активи:

- държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки, продукция/;

- намиращи се в процес на производство за такава продажба /незавършено производство/;

- материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги;/материали, суровини/

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материалните запаси включват покупната цена, вносите мита и други невъзстановими данъци, транспортните разходи и др., които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките материалите и услугите. Търговските отстъпки рибати и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция.

Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното използване на производствените мощности.

Постоянните общи разходи се разпределят към себестойността на продукцията на база на нормалния капацитет на производствените мощности.

Количеството общи постоянни разходи, които отговарят на разликата между нормалния капацитет и достигнатия капацитет се признават за разходи за периода в който те възникват.

Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само дотолкова, доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.

В ограничени случаи разходи по ползване, кредити които са определени в МСС 23 Разходи по заеми, се включват в стойността на материалните запаси.

Разходи които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода в който са възникнали са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници.

- разходи за съхранение в склад.

- административни разходи.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

- разходи по продажбите.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение на полезния живот на актива.

Активи държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продаждаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценката на съответния актив начислена преди съгласно МСС36 и МОФО5.

Собствен капитал

Собственият капитал на предприятието майка се състои от:

- Основен капитал включващ :
 - Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация

Ако предприятието майка придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на групата. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

придобити и държани от предприятието майка или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал. При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал предприятието майка прави различни разходи. Тези разходи обикновено включват регистрация и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др. подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

- Резерви включващи:
 - Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и учредителния акт на предприятията от групата.
- Финансов резултат включващ:
 - Неразпределена към края на отчетния период натрупана печалба от предходни периоди.
 - Печалба/загуба от периода.

Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- групата няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ. Пасив се класифицира като текущ, когато те следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

Финансови пасиви

Групата прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови пасиви.

Финансов пасив е всеки пасив който е :

- договорно задължение :
 - да се предоставят парични средства или друг финансов актив на друго предприятие; или
 - да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално неблагоприятни за групата;или
- договор, който ще бъде или може да бъде уреден в инструменти на собствения капитал на групата и е:
 - недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да предостави променлив брой инструменти на собствения си капитал;или
- дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой инструменти на собствения капитал на групата. За тази цел инструментите на собствения капитал на групата не включват възвръщаеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на групата задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на групата само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на групата.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Финансовите инструменти-пасиви се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:
 - класифицирани като държан за търгуване
 - при първоначалното му признаване се определя от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата

- Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Финансови пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато групата стане страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване финансовите пасиви се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив.

Последваща оценка на финансови пасиви

- По справедлива стойност
 - финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
С изключение на пасивите - деривативи, които са обвързани с некотиран инструмент на собствения капитал и трябва да се уредят чрез прехвърлянето на некотиран инструмент на собствения капитал, чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, които се отчитат по цена на придобиване;
- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент - всички останали финансови пасиви

Печалби и загуби от финансови пасиви се признават

- Печалби и загуби от финансови пасиви, класифицирани като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават в отчета за доходите;
- Печалбата или загубата от финансови пасиви които се отчитат по амортизирана стойност се признава в отчета за доходите, когато финансовия пасив се отписва и чрез процеса на амортизиране;

Групата отписва финансов пасив (или част от финансовия пасив), когато той е погасен - т. е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност на финансов пасив (или на част от финансов пасив), който е прекратен или прехвърлен на трета страна, и платеното възнаграждение, включително прехвърлените и поети непарични активи и пасиви, се признава в отчета за доходите.

Търговски и други задължения и кредити

Кредити, търговски и други задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

След първоначалното признаване кредитите и търговските задълженията, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на групата не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

- Текущият данък върху дохода за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен.
- Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

Задължения към персонала и провизии за дългосрочни доходи на персонала

Задължения към персонал включват задължения на групата по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход неползвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.

Групата няма политика за отчитане на дългосрочни доходи на персонала.

Провизии

Провизиите са задължения с неопределена срочност или сума.

Провизии се признават по повод на конструктивни и правни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37.

Правно задължение е задължение, което произлиза от:

- договор (според неговите изрични клаузи и по подразбиране);
- законодателство;
- или
- друго действие на закона.

Конструктивно задължение е задължение, което произлиза от действията на групата, когато:

- на базата на установена тенденция на предходна практика, публикувани политики или достатъчно специфично текущо твърдение предприятието е показало на други страни, че е готово да приеме определени отговорности;
- и
- като резултат групата създава у другите страни определено очакване, че ще изпълни тези отговорности.

Провизия се признава тогава, когато:

- групата има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи;
- и
- може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Ако тези условия не са изпълнени, провизия не се признава.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководствата на отделните предприятия от групата към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Пасиви държани за продажба МСФО 5

Съгласно изискванията на МСФО 5 групата класифицира като пасиви държани за продажба, пасиви включени в група за изваждане от употреба. Пасивите се оценяват в съответствие с изискванията на МСФО 5.

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период групата преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Групата признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степента, до ко-

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

ято се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Групата намалява балансовата стойност на отсрочените данъчни активи до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори ползата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаление се проявява обратно до степента, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал

Печалба или загуба за периода

Групата признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които групата признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

Разходи

Групата отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Приходи

Приход е брутен поток от икономически ползи през периода, създаден в хода на обичайната дейност на предприятието, когато тези потоци водят до увеличаване на собствения капитал, различни от увеличението, свързани с вноските на акционерите

Групата отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

Приходът от продажбата на стоки и продукция се признава, когато са били изгнани всички следващи условия:

- групата е прехвърлила на купувача съществени рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

- групата не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и продукцията, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и продукция;
- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;
- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от групата; и
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени;

Приходът от продажба на услуги се признава когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на периода. Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изпълнени всички следващи условия:

- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена ;
- вероятно групата ще има икономически ползи, свързани със сделката;
- етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период може надеждно да се оцени; и
- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката може надеждно да бъдат оценени;

Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Етапът на завършен договор се определя на база на набраните към края на отчетния период, разходи към общо предвидените разходи по договора.

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденди, се признават, когато:

- е възможно групата да има икономически ползи, свързани със сделката;
- и
- сумата на приходите може надеждно да бъде оценена.

Приходите се признават, както следва:

- лихвата се признава по метода на ефективната лихва съгласно МСС39;
- възнагражденията за права се признават, на база на счетоводния принцип на начисляване съгласно съдържанието на съответното споразумение;
- дивидентите се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането;

Неплатена лихва натрупана преди придобиването на лихвоносна инвестиция- последвалите лихвени постъпления се разпределят между периода преди придобиването и този след придобиването. Само частта след придобиването се признава за приход.

Дивиденди по капиталови ценни книжа обявени от печалбите преди придобиването се признават в печалбата или загубата при установяване на правото да получи дивидент, независимо от това дали дивидентите се отнасят за печалба реализирана преди или след придобиването.

Възнагражденията за права се начисляват съгласно условията на съответното споразумение и обикновено се признават на тази основа, освен ако с оглед разпоредбите на споразумението е по-подходящо приходът да се признава на друга системна или рационална база.

Приходът се признава само когато има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани със сделката.

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.

Нетна печалба на акция

Основната нетна печалба на акция се изчислява, като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател).

Финансови рискове

Кредитен риск

Рискът, че страна по финансови инструменти - активи на групата няма да успее да изплати задължението си и ще причини финансова загуба на предприятието.

Ликвиден риск

Рискът, че групата ще срещне трудности при изпълнението на задължения, свързани с финансови пасиви.

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- Валутен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в обменните курсове.

- Лихвен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

- Друг ценови риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Политиката на Групата за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Предприятието няма приета политика за хеджиране на финансовите рискове.

Ефекти от промените в обменните курсове

Функционалната валута на групата е българският лев.

Валутата на представяне на финансовите отчети е български лев.

Точността на числата във финансовия отчет е хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута на групата.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на предприятието по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност.

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането, се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникнала, цялата курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период, курсовата разлика, призната през всеки от междинните периоди до датата на уреждането, се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.

Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.

Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута, МСС 21 изисква преоценената стойност да бъде преизчислена, използвайки курса към датата на определяне на стойността, в резултат на което се получава курсова разлика, която също се признава в друг всеобхватен доход.

Групата прави преоценка на позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

Позициите в чуждестранна валута към 31 декември 2012 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на групата за един или повече минали отчетни периоди произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

- е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване;
- и
- е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети;

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Групата коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка; или
- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за дадено предприятие и финансов пасив или капиталов инструмент, за друго предприятие. Групата признава финансов актив или финансов пасив в баланса, когато става страна по договорните условия на финансов инструмент.

Финансовите активи и пасиви се класифицират съгласно изискванията на МСС39.

Свързани лица и сделки между тях

Групата спазва разпоредбите на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без значение на това, дали се прилага някаква цена.

Лизинг

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които групата е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетият актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата стойност на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя, се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени.

Амортизационната политика по отношение на амортизуемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизуеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

степен, че групата ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които групата е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което групата използва изгодите на наетия актив.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които групата е лизингодател

Групата признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите отчети и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност, ако са различни, на наетата собственост, намалена със настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които групата е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Началните преки разходи, извършени от предприятието във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизуемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизациите се изчисляват на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

Договори за строителство

Съгласно КРМСФО 15 определянето дали дадено споразумение за строителство на недвижим имот попада в обхвата на МСС 11 или МСС 18 зависи от условията на споразумението и всички придружаващи го факти и обстоятелства. Определянето изисква преценка по отношение на всяко споразумение.

Споразумение за строителство на недвижим имот, в което купувачите имат само ограничена възможност да влияят на проекта на недвижимия имот, например да изберат проект измежду няколко варианта, разработени от предприятието, или да направят само минимални промени в основния проект, е споразумение за продажба на стоки в обхвата на МСС 18.

Споразумение за строителство попадащо в обхвата на МСС 18 се класифицира като:

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

- Споразумение за предоставяне на услуги, ако от предприятието от групата не се изисква да придобива и доставя строителни материали.

В такъв случай, ако са изпълнени критериите на МСС 18, приходите се признават на базата на етапа на завършеност на сделката, като се прилага методът на процента на завършеност. Изискванията на МСС 11 са общо приложими към признаването на приходи и свързаните разходи за такава сделка съгласно МСС 18.

- Споразумение за продажба на стоки, ако от предприятието от групата се изисква да предоставя услуги и строителни материали, за да изпълни своето договорно задължение за предоставяне на недвижим имот на купувача.

Прилагат критериите за признаване на приходи от продажба на стоки.

- Групата може да прехвърли върху купувача контрола и значителните рискове и ползи от собствеността над незавършеното производство в текущото му състояние в процеса на строителството. В такъв случай, ако всички критерии за признаване на приходи от продажба на стоки от МСС 18 се изпълняват непрекъснато в процеса на строителството, групата признава приходите на базата на етапа на завършеност, като прилага метода на процента на завършеност. Изискванията на МСС 11 са общо приложими към признаването на приходи и свързаните разходи за такава сделка.

- Групата може да прехвърли върху купувача контрола и значителните рискове и ползи от собствеността на недвижимия имот изцяло наведнъж (напр. при завършване, по време на или след доставката). В такъв случай групата признава приходите, само когато са удовлетворени всички критерии за признаване на приходи от продажба на стоки от МСС 18.

Когато от групата се изисква да извърши допълнителна работа по вече доставения на купувача недвижим имот, то признава задължение и разход в съответствие с МСС 18. Задължението се оценява в съответствие с МСС 37.

Споразумение за строителство попадащо в обхвата на МСС 11

МСС 11 се прилага, когато споразумението отговаря на дефиницията на договор за строителство, заложен в МСС 11. Споразумение за строителство на недвижим имот отговаря на дефиницията на договор за строителство, когато купувачът е в състояние да определи основните структурни елементи на проекта на недвижимия имот преди започване на строителството и/или да определи основни структурни промени в процеса на строителството (независимо дали упражнява тази възможност или не). Когато се прилага МСС 11, договорът за строителство включва също всякакви договори или компоненти за предоставяне на услуги, които са пряко свързани с изграждането на недвижимия имот в съответствие с МСС 11 и МСС 18.

Договор за строителство е договор, в който е договорено конкретно изграждане на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция, крайна цел или предназначение.

Договор на база на твърда цена е договор за строителство, който е сключен на твърда договорна цена или твърда единична цена на готовия продукт, която в някои случаи е обвързана с клаузи за повишаване на разходите.

Договор на база “разходи плюс” е договор за строителство, при който се възстановяват допустимите или определените по друг начин разходи плюс процент към тези разходи или твърдо възнаграждение.

Приходите по договора включват:

- първоначалната сума на прихода, договорена в договора;
и
- изменения в строителните работи, изплащането на иски и материални стимули до степента, в която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

Приходите по договора се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Оценката на приходите по договора се влияе от множество несигурности, които зависят от резултатите от бъдещи събития. Често приблизителните оценки трябва да бъдат преразглеждани вследствие на възникването на събитията и разрешаването на несигурностите. Следователно, сумата на приходите по договора може да се увеличава или намалява през различните периоди.

Разходите по договора включват:

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

- разходи, които са пряко свързани с конкретния договор:
- разходи за труд на обекта, включително надзор на обекта;
- разходи за материали, използвани при строителството;
- амортизация на машините и съоръженията, използвани по договора;
- разходи за придвижването на машините, съоръженията и материалите до и от площадката на изпълнението на договора;
- разходи за наемане на машини, оборудване и съоръжения;
- разходи за проектиране и техническа помощ, които пряко са свързани с договора;
- приблизителни разходи за работи по извършването на корекции и работи по гаранционната поддръжка, включително и очакваните гаранционни разходи;
- искове от трети страни.

Тези разходи могат да бъдат намалени с евентуални случайни приходи, които не са включени в приходите по договора, например, приходи от продажбата на излишни материали и продажбата на машините и съоръженията в края на договора.

- разходи, които се отнасят към дейността по договора като цяло и могат да бъдат разпределени към договора:

- застраховки;
- разходи за проектиране и техническа помощ, които не са пряко свързани с конкретен договор; и
- общи разходи по строителството.

- други разходи, които могат да бъдат конкретно начислени на клиента съгласно условията на договора - могат да включват някои общи административни разходи и разходи за развойна дейност, за които в условията на договора е предвидено възстановяване;

Разходите по договора включват разходи, които се отнасят към дадения договор за периода от датата на възлагането до окончателното му изпълнение. Разходите обаче, които се отнасят пряко към даден договор и които са понесени във връзка със сключването на договора, също се включват като част от разходите по него, ако могат да бъдат определени поотделно и надеждно оценени и е вероятно, че договорът ще бъде сключен. Когато разходите, направени по сключването на договора, се признават за разход за периода, през който са направени, те не се включват в разходите по договора, когато договорът е сключен през следващ период.

Разходи, които не могат да бъдат отнесени към договорна дейност или не могат да бъдат разпределени към даден договор, се изключват от разходите за този договор за строителство. Подобни разходи включват:

- общи административни разходи, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;
- разходи, свързани с продажби;
- разходи за изследователска и развойна дейност, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;
- и
- амортизация за машини, съоръжения и оборудване, които не са били използвани за дадения договор.

Когато резултатът от един договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство, се признават като приходи и разходи чрез отчитане на етапа на изпълнение на договорната дейност към края на всеки отчетен период. Очакваните загуби по договора за строителство незабавно се признават като разход.

Извършени разходи по договора, които се отнасят за бъдещи дейности по договора се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Такива разходи представляват сума, дължима от клиента, и често се класифицират като незавършени работи по договора.

Етапът на завършеност на даден договор се определя чрез:

- съотношението на частта от разходите по договора, направени за извършената до момента работа, към предвидените общи разходи по договора;
- прегледите на извършената работа;
- или
- завършеност на натурална част от работата по договора.

Междинните плащания и получените от клиентите аванси често не отразяват извършената работа.

Когато резултатите от даден договор за строителство не могат да бъдат надеждно оценени:

- приходите се признават само до толкова, доколкото е вероятно направените разходи по договора да бъдат възстановени;
- и
- разходите по договора се признават като разход за периода, през който са направени.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Когато има вероятност общата сума на разходите по договора да превишава общата сума на приходите по договора, очакваните загуби незабавно се признават като разход.

Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития);
- и
- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития).

Групата коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Групата не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие :

- естеството на събитието;

и

- приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

Разходи по заеми

Групата прилага МСС 23 относно разходите по заеми.

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив.

Другите разходи по заеми се признават като разход.

Отговарящ на условията актив е актив, който по необходимост изисква значителен период от време за подготовка за неговата предвиждана употреба или продажба.

Ръководството на групата е приело в своята счетоводна политика следните периоди за значителни, по отношение на подготовката на отговарящ на условията актив

За земи и сгради	една година
За съоръжения	една година
За машини и оборудване	една година
Други	една година

Разходите по заеми се капитализират като част от стойността на актива, когато съществува вероятност, че те ще доведат до бъдещи икономически ползи за групата и когато разходите могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по заеми, които могат да бъдат пряко отнесени към придобиването, строителството или производството на даден отговарящ на условията актив, са онези разходи по заеми, които биха били избегнати, ако разходът по отговарящия на условията актив не е бил извършен.

Групата капитализира разходите по заеми като част от стойността на отговарящия на условията актив на началната дата на капитализация.

Началната дата на капитализацията е датата, на която групата за първи път удовлетвори следните условия:

- извърши разходите за актива;
- извърши разходите по заемите;
- както и

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

- предприеме дейности, необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Групата преустановява капитализирането на разходите по заеми за дълги периоди, през които е прекъснато активното подобрение на отговарящ на условията актив.

Групата прекратява капитализацията на разходите по заеми, когато са приключени в значителна степен всички дейности, необходими за подготвянето на отговарящ на условията актив за предвижданата употреба или продажба.

Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието;
или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото:
 - не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи;
 - или
 - сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност;

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието.

Условните активи и пасиви не се признават.

Отчет за паричните потоци

Групата е приела политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Отчет за промените в собствения капитал

Групата представя отчет за промените в собствения капитал, показващ:

- обща сума на всеобхватния доход за периода, като показва поотделно общите суми, отнасящи се до собствениците на предприятието-майка и до неконтролиращите участия;
- за всеки компонент на собствения капитал, ефектите от прилагане с обратна сила или преизчисление с обратна сила, признати в съответствие с МСС 8;
и
- за всеки компонент на собствения капитал, изравняване на балансовата стойност в началото и в края на периода, като се оповестяват отделно промените в резултат от:
 - печалба или загуба;
 - всяка статия на друг всеобхватен доход;
 - сделки със собствениците в качеството им на собственици, като показва отделно вноските от и разпределенията към собствениците и промените в притежаваните участия в дъщерните предприятия, които не водят до загуба на контрол.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини, съоръжения

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитализирани разходи	Общо
Отчетна стойност							
Салдо към 31.12.2010	538	6 008	2 962	171	237	3 028	12 944
Постъпили		38	9		37	36	120
Излезли	(21)		(766)	(4)	(4)	(471)	(1 266)
Салдо към 31.12.2011	517	6 046	2 205	167	270	2 593	11 798
Постъпили		96	47		2	77	222
Излезли			(329)	(36)	(15)		(380)
Салдо към 31.12.2012	517	6 142	1 923	131	257	2 670	11 640
Амортизация							
Салдо към 31.12.2010		2 608	2 578	138	142		5 466
Постъпили		182	108	19	27		336
Излезли			(766)	(4)	(4)		(774)
Салдо към 31.12.2011	-	2 790	1 920	153	165	-	5 028
Постъпили		185	34	9	29		257
Излезли			(328)	(32)	(15)		(375)
Салдо към 31.12.2012	-	2 975	1 626	130	179	-	4 910
Балансова стойност							
Балансова стойност към 31.12.2011	517	3 256	285	14	105	2 593	6 770
Балансова стойност към 31.12.2012	517	3 167	297	1	78	2 670	6 730

Към датата на съставяне на финансовия отчет няма поети договорни задължения за придобиването на имоти, машини и съоръжения.

Оповестяване за ограничения върху правото на собственост :

С договор за особен залог от 23.04.2012 г. е учреден залог в полза на Интернешънъл Асетс Банк АД на машини и оборудване, с пазарна стойност 191 хил.лв и с нулева балансова стойност. Всички активи се ползват в дейността на предприятието.

Капитализирани разходи в размер на 2390 хил.лв. с предназначение изграждане на сгради в клон Програмни продукти и системи Пловдив, са с произход от 1992 г. Строителството е замразено. Ръководството няма планове в близко бъдеще сградите да бъдат изградени и строителството да приключи.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

1.2. Инвестиционни имоти

	Сгради	Общо
Отчетна стойност		
Салдо към 31.12.2010	2 588	2 588
Излезли	(36)	(36)
Салдо към 31.12.2011	2 552	2 552
Излезли	(22)	(22)
Салдо към 31.12.2012	2 530	2 530
Амортизация		
Салдо към 31.12.2010	418	418
Постъпнал	88	88
Салдо към 31.12.2011	506	506
Постъпнал	87	87
Салдо към 31.12.2012	593	593
Балансова стойност		
Балансова стойност към 31.12.2011	2 046	2 046
Балансова стойност към 31.12.2012	1 937	1 937

Инвестиционните имоти се оценяват по цена на придобиване, намалена с разходите за амортизации и загуби от обезценка, поради невъзможност да се определи тяхната справедлива стойност – същите са части от сграда, хотелски комплекс.

1.3. Дълготрайни нематериални активи

	Права	Програмни продукти	Общо
Отчетна стойност			
Салдо към 31.12.2010	67	15	82
Постъпнал		1	1
Салдо към 31.12.2011	67	16	83
Излезли		(7)	(7)
Салдо към 31.12.2012	67	9	76
Амортизация			
Салдо към 31.12.2010	49	15	64
Постъпнал	10		10
Салдо към 31.12.2011	59	15	74
Постъпнал	8	1	9
Излезли		(7)	(7)
Салдо към 31.12.2012	67	9	76
Балансова стойност			
Балансова стойност към 31.12.2011	8	1	9
Балансова стойност към 31.12.2012	-	-	-

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

1.4. Нетекущи финансови активи

Нетекущи финансови активи	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Кредити и вземания	75	86
Общо	75	86

1.4.1. Кредити и вземания –нетекущи

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Кредити	75	86
Общо	75	86

1.4.1.1. Кредити – нетекущи

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Вземания по кредити от несвързани лица /нето/	75	86
Вземания по кредити от несвързани лица	75	86
Общо	75	86

1.4.1.2. Предоставени заеми, без свързани лица

Кредитополучател	Договорен размер на кредита	Λ. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
Николай Николов	90	олп+3	2026г.	няма
Илияна Неделчева	45	олп+3	2016г.	няма

1.4.1.3. Салда по предоставени заеми (главница и лихва), без свързани лица

Кредитополучател	Краткосрочна част по амортизируема стойност		Дългосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви	Главница	Лихви
Николай Николов	5		63	
Илияна Неделчева	5		12	
Общо	10	-	75	-

1.5. Инвестиции отчетени по метода на собствения капитал

Инвестиции отчетени по метода на собствения капитал	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Инвестиции в асоциирани предприятия	786	770
Общо	786	770

1.5.1. Инвестиции в асоциирани предприятия по метода на собствения капитал

Инвестиции	31.12.2012 г.		31.12.2011 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
РИД КОМЕРС АД	49%	786	49%	770
Общо		786		770

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

1.6. Активи по отсрочени данъци

Временна разлика	31 декември 2011		Движение на отсрочените данъци за 2012				31 декември 2012	
	временна разлика	отсрочен данък	увеличение		намаляние		временна разлика	отсрочен данък
			временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък		
Активи по отсрочени данъци								
Слаба капитализация	99	10	52	5			151	15
Общо активи:	99	10	52	5	-	-	151	15
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	26	2	17	2			43	4
Общо пасиви:	26	2	17	2	-	-	43	4
Отсрочени данъци (нето)	73	8	35	3	-	-	108	11

1.7. Материални запаси

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Материали в т.ч. /нето/	126	163
Основни материали		15
Резервни части	59	59
Спомагателни материали	42	44
Други материали		17
ММП Химикали	16	16
Строителни материали		3
Базов материал	9	9
Продукция /нето/	1 056	1 092
Продукция	1 056	1 092
Стоки /нето/	118	1 011
Стоки	118	1 011
Незавършено производство /нето/	359	359
Незавършено производство	359	359
Общо	1 659	2 625

Към 31.12.2012 г. е извършен е преглед на материалните запаси. При този преглед са установени индикации за обезценка на част от материалните запаси, които са обездвижени. През отчетния период са бракувани голяма част от обездвижените материални запаси.

1.8. Текущи търговски и други вземания

Вид	31.12.2012	31.12.2011 г.
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	20	21
Вземания по продажби	11	12
Вземания по предоставени аванси	9	9
Вземания по продажби /нето/	251	275
Вземания по продажби	251	275
Вземания по предоставени аванси /нето/	102	1
Вземания по предоставени аванси	102	1
Други текущи вземания	73	85
Предоставени гаранции и депозити	1	1
Предплатени разходи	4	6
Други вземания	68	78
Общо	446	382

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

1.9. Данъци за възстановяване

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Данък върху добавената стойност	3	
Корпоративен данък	22	26
Общо	25	26

1.10. Текущи финансови активи

Текущи финансови активи	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Кредити и вземания	6 400	5 696
Финансови активи на разположение за продажба	119	119
Общо	6 519	5 815

1.10.1. Кредити и вземания - текущи

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Кредити	6 038	5 012
Вземания по предоставени депозити	362	684
Общо	6 400	5 696

1.10.1.1. Кредити – текущи

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Вземания по кредити от свързани лица извън групата /нето/	6 028	5 001
Вземания по кредити от свързани лица извън групата	5 599	4 691
Вземания по лихви по кредити от свързани лица извън групата	429	310
Вземания по кредити от несвързани лица /нето/	10	11
Вземания по кредити от несвързани лица	10	10
Вземания по лихви по кредити от несвързани лица		1
Общо	6 038	5 012

1.10.1.2 Вземания по депозити – текущи

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Вземания по депозити от свързани лица извън групата /нето/	362	684
Вземания по депозити от свързани лица извън групата	350	642
Вземания по лихви по депозити от свързани лица извън групата	12	42
Общо	362	684

1.10.2. Финансови активи на разположение за продажба - текущи

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Неконтролиращи участия в капитали на предприятия	119	119
Общо	119	119

Неконтролиращи участия в капитали на предприятия – текущи

Вид	31.12.2012 г.		31.12.2011 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
Каумет АД	16%	28	16%	28
Каумет Инвест АД	76%	38	76%	38
Диамант АД	14%	39	14%	39
Модул АД	2%	14	2%	14
Общо		119		119

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

1.11. Парични средства

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Парични средства в брой	72	362
в лева	71	361
във валута	1	1
Парични средства в разплащателни сметки	255	438
в лева	239	337
във валута	16	101
Краткосрочни депозити		313
Общо	327	1 113

1.12. Собствен капитал

1.12.1. Основен капитал

Акционер	31.12.2012 г.				31.12.2011 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
ТК ХОЛД АД	989 136	989 136	989 136	76,42%	986 136	986 136	986 136	76,19%
Министерство на икономиката	125 724	125 724	125 724	9,71%	125 724	125 724	125 724	9,71%
Добруджа Холдинг АД	55 003	55 003	55 003	4,25%	55 003	55 003	55 003	4,25%
Други ЮЛ	272	272	252	0,02%	2 479	2 479	2 479	0,19%
Физически лица	124 197	124 197	124 197	9,60%	124 990	124 990	124 990	9,66%
Общо:	1 294 332	1 294 332	1 294 312	100%	1 294 332	1 294 332	1 294 332	100%

1.12.2. Резерви

	Общи резерви	Специализирани резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2010 г.	275	15235	15 510
Преизчислени резерви към 31.12.2010 г.	275	15 235	15 510
Резерви към 31.12.2011 г.	275	15 235	15 510
Намаления от:	(12)	-	(12)
Други	(12)		(12)
Резерви към 31.12.2012 г.	263	15 235	15 498

1.12.3. Финансов резултат

Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2010 г.	777
Преизчислен остатък към 31.12.2010 г.	777
Печалба към 31.12.2011 г.	777
Печалба към 31.12.2012 г.	777
Увеличения от:	(613)
Загуба за годината 2011	(613)
Загуба към 31.12.2011 г.	(613)
Увеличения от:	(482)

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Загуба за годината 2012	(482)
Намаления от:	(2)
Други	(2)
Загуба към 31.12.2012 г.	(1 097)
Финансов резултат към 31.12.2010 г.	777
Финансов резултат към 31.12.2011 г.	164
Финансов резултат към 31.12.2012 г.	(320)

1.14. Пасиви по отсрочени данъци

Временна разлика	31 декември 2011		Движение на отсрочените данъци за				31 декември 2012	
	временна разлика	отсрочен данък	увеличение		намаление		временна разлика	отсрочен данък
			временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък		
Активи по отсрочени данъци								
Компенсируми отпуски	21	3	11	1	(19)	(2)	13	2
Доходи на физ.лица	34	3	7	1	(27)	(3)	14	1
Общо активи:	55	6	18	2	(46)	(5)	27	3
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	542	54	60	6			602	60
Общо пасиви:	542	54	60	6	-	-	602	60
Отсрочени данъци (нето)	(487)	(48)	(42)	(4)	(46)	(5)	(575)	(57)

1.15. Текущи финансови пасиви

Текущи финансови пасиви	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	92	101
Общо	92	101

1.15.1. Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност - текущи

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Задължения по получени кредити	92	101
Общо	92	101

1.15.1.1. Кредити – текущи

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Задължения по кредити към свързани лица извън групата	43	47
Задължения по лихви по кредити към свързани лица извън групата	18	16
Задължения по кредити към финансови предприятия	31	38
Общо	92	101

Получени заеми, без свързани лица

Банка / Кредитор	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
ИА БАНК АД	30	11%	31.8.2013	залог на ДМА

Салда по получени заеми (главница и лихва), без свързани лица

Банка / Кредитор	Краткосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви
ИА БАНК АД	31	
Общо	31	-

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

1.16. Текущи търговски и други задължения

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Задължения към свързани лица извън групата	-	4
Задължения по доставки		4
Задължения по доставки	84	64
Задължения по получени аванси	8	211
Други текущи задължения	156	140
Задължения по гаранции и депозити	142	130
Други задължения	14	10
Общо	248	419

1.17. Данъчни задължения

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Данък върху добавената стойност	7	51
Корпоративен данък	12	
Данък върху доходите на физическите лица	12	41
Други данъци	141	109
Други данъци - лихви	24	39
Общо	196	240

1.18. Задължения към персонала

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Задължение към персонал	140	441
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	10	23
Задължение към социално осигуряване	42	89
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	1	3
Задължение към ключов ръководен персонал - възнаграждения	6	30
Задължение към ключов ръководен персонал - осигуровки		4
Общо	188	564

2. Отчет за доходите

2.1. Приходи

2.1.1. Приходи от продажби

Вид приход	2012 г.	2011 г.
Продажби на продукция в т.ч.	453	756
Продажби на печатни платки	390	415
Продажби на строителна продукция	63	341
Продажби на стоки в т.ч.	895	125
Продажби на стоки	239	31
Продажби на жива риба и фуражи	249	94
Продажби на заготовки	202	
Продажби на метални болтове	205	
Продажби на услуги в т.ч.	887	924
Продажби на консултанска и издателска дейност	13	56
Продажби на наеми	587	576
Продажби на нощувки	282	292
Продажби на ремонти на касови апарати	5	
Други приходи в т.ч.	355	337

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Продажби на наеми	192	19
Продажби на консумативи	3	208
Отписани задължения		109
Продажби на отпадъци	1	1
Безвъзмездно получени ДМА	118	
Други	41	
Общо	2 590	2 142

2.1.2. Финансови приходи

Вид приход	2012 г.	2011 г.
Приходи от лихви в т.ч.	257	237
по търговски заеми	248	219
по депозити	9	18
От операции с финансови инструменти	10	
Положителни курсови разлики		5
Общо	267	242

2.2. Разходи

2.2.1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	2012 г.	2011 г.
Основни материали за производство	119	152
Горивни и смазочни материали		37
Резервни части	45	3
Ел. енергия	142	137
Топлоенергия	30	30
Вода	22	7
Офис материали и консумативи	19	16
Други материали	18	15
Общо	395	397

2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	2012 г.	2011 г.
Подизпълнители	79	107
Нает транспорт	12	1
Наеми	4	9
Ремонти	48	34
Реклама		6
Съобщителни услуги	28	31
Консултански и други договори	14	17
Граждански договори и хонорари		2
Застраховки	20	7
Данъци и такси	93	93
Охрана	22	22
Абонаменти	40	67
Производствени услуги за преработка		8
Карти градски транспорт	12	12
Пране хотел	28	31
Туристически данък	3	1
Рязане ГВ прокат	6	
Други разходи за външни услуги	29	46
Общо	438	494

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

2.2.3. Разходи за амортизации

Вид разход	2012 г.	2011 г.
Разходи за амортизации на производствени	156	291
дълготрайни материални активи	156	291
Разходи за амортизации на административни	197	143
дълготрайни материални активи	188	133
дълготрайни нематериални активи	9	10
Общо	353	434

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	2012 г.	2011 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	541	585
производствен персонал	150	166
административен персонал	391	419
Разходи за осигуровки на в т.ч.	114	124
производствен персонал	27	30
административен персонал	87	94
в т.ч. разходи на ключов ръководен персонал	47	52
Общо	655	709

2.2.5. Обезценка на активи

Вид разход	2012 г.	2011 г.
Разходи от обезценка на материални запаси	43	
Общо	43	-

2.2.6. Други разходи

Вид разход	2012 г.	2011 г.
Разходи за командировки	3	26
Разходи представителни	2	3
Разходи за брак	395	
Разходи за глоби и неустойки	204	
Разходи за лихви по държавни вземания		35
Разходи за алтернативни данъци	4	
Разходи без документ		3
Разходи за леки автомобили	3	5
Отписани вземания		280
Липси на активи		19
Разходи за МДТ	21	33
Разходи за държавни и съдебни такси	2	3
Дарение	1	1
Ремонти	1	2
Други разходи	28	11
Общо	664	421

2.2.7. Балансова стойност на продадени активи, изменения на запаси от продукция, капитализирани разходи и други

Вид разход	2012 г.	2011 г.
Балансова стойност на продадени активи /нето/	867	119
Балансова стойност на продадени активи	867	119
Изменение на запасите от продукция /нето/	36	293
Изменение на запасите от продукция	36	293
Общо	903	412

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

2.2.8. Финансови разходи

Вид разход	2012 г.	2011 г.
Разходи за лихви в т.ч.	5	16
по търговски заеми	2	6
по заеми от финансови предприятия	3	10
Отрицателни курсови разлики	1	4
Други финансови разходи	12	15
Общо	18	35

2.2.9. Резултат от освобождаване от нетекущи активи

Вид разход	2012 г.	2011 г.
Резултат от освобождаване от имоти, машини, съоръжения	109	(101)
Балансова стойност на отписани активи	21	476
Приходи от освобождаване от активи	130	375
Общо	109	(101)

2.2.10. Дял от резултати на асоциирани предприятия

Дружество	2012 г.	2011 г.
РИД КОМЕРС АД	16	17
Общо	16	17

2.2.11. Разход за данъци

Вид разход	2012 г.	2011 г.
Данъци от печалбата	29	21
Други	5	10
Общо	34	31

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10%. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Групата оповестява следните свързани лица:

- Собственик на капитала на дружеството упражняващ контрол /предприятие майка/:

ТК ХОЛД АД

- Ключов ръководен персонал на ППС АД:

Съвет на директорите:

Председател :

„Труд и капитал Трейдинг” ЕООД чрез Иван Ревалски

Членове :

„Вип Комерсиал” ЕООД – чрез Румен Панчев

„ТК – Лизинг” ООД – чрез Юри Аройо

Изпълнителен директор - Румен Павлов Панчев

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

- Ключов ръководен персонал на предприятието майка – ТК Холд АД:

Съвет на директорите :
 Юри Жак Аройо
 Иван Петров Ревалски
 Пламен Гочев Димитров

- Дъщерни предприятия на Програмни продукти и системи АД:

ППС - Имоти АД
 ППС Пловдив ЕООД

- Дъщерни дружества на ППС - Имоти АД

ППС - Комерс ЕООД
 ППС Технопрограма ООД
 ППС - Каварна ООД
 ППС - Строй ООД

- Други свързани лица :

Дъщерните дружества от групата на ТК Холд АД, като групата на Програмни продукти и системи АД е част от икономически свързаната група на ТК Холд АД.

Групата оповестява сделки със свързани лица извън групата, както следва:

Сделки и саада със свързани лица извън групата на Програмни продукти и системи АД:

Продажби

Клиент	Вид сделка	2012 г.	2011 г.
Итал Мебел ЕООД	наем	2	
Беласица АД	печатни платки	10	
Беласица АД	абонаментно отчитащи устройства	3	
Тунджа 73 ЕООД	стоки	249	94
Тунджа 73 ЕООД	наем	4	1
Тунджа 73 ЕООД	консумативи	1	1
Беласица АД	наем и консумативи	6	
Общо		275	96

Вземания от свързани лица извън групата

Клиент	31.12.2012 г.	Гаранции	31.12.2011 г.	Гаранции
Итал мебел ЕООД	1	няма		
Тунджа 73 ЕООД	9	няма	12	няма
Балкания префабрикати	9	няма	9	няма
Беласица АД	1	няма		
Общо	20		21	

Задължения към свързани лица извън групата

Доставчик	31.12.2012 г.	Гаранции	31.12.2011 г.	Гаранции
Тунджа 73 ЕООД			4	няма
Общо	-		4	

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Предоставени заеми на свързани лица извън групата

Кредитополучател	Договорен размер на кредита	Λ. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
ТК Холд АД	613	4%	7.9.2013	няма
ТК Холд АД	642	5%	2013	няма
ТК Холд АД	4344	5%	2013	няма

Салда по предоставени заеми на свързани лица извън групата

Кредитополучател	Краткосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви
ТК Холд АД	613	6
ТК Холд АД	642	69
ТК Холд АД	4 344	354
Общо	5 599	429

Начислени приходи от лихви по предоставени заеми на свързани лица извън групата

Кредитополучател	Вземане към 31.12.2011 г.	Начислени през 2012 г.	Получени през 2012 г.	Вземане към 31.12.2012 г.
ТК Холд АД	7	26	27	6
ТК Холд АД	42	27		69
ТК Холд АД	303	179	128	354
Общо	352	232	155	429

Предоставени депозити на свързани лица извън групата

Контрагент	Договорен размер на депозита	Λ. %	Обезпечения/Гаранции
ТК Холд АД	350	5%	няма

Салда по предоставени депозити на свързани лица извън групата

Контрагент	Краткосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви
ТК Холд АД	350	12
Общо	350	12

Начислени приходи от лихви по предоставени депозити на свързани лица извън групата

Контрагент	Вземане към 31.12.2011 г.	Начислени през 2012 г.	Получени през 2012 г.	Вземане към 31.12.2012 г.
ТК Холд АД		12		12
Общо	-	12	-	12

Получени заеми от свързани лица извън групата

Банка / Кредитор	Договорен размер на кредита
Ангел Павлов	43
Физ.лице	5

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Саада по получени заеми от свързани лица извън групата

Банка / Кредитор	Краткосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви
Ангел Павлов	42	18
Физ.лице	1	
Общо	43	18

Начислени разходи за лихви по получени заеми от свързани лица извън групата

Банка / Кредитор	Задължение 31.12.2011 г.	Начислени през 2012 г.	Платени през 2012 г.	Задължение 31.12.2012 г.
Ангел Павлов	16	2		18
Общо	16	2	-	18

Доходи на ключов ръководен персонал

Вид	Начислени суми за:		
	възнаграждения и осигуровки за периода	компенсируеми отпуски	дългосрочни доходи
Съвет на директори и управители	52		
Общо:	52	-	-

2.Корекция на грешки.

Вид грешка	Сума
Начислен в повече данък печалба	13
Неправилно разпределен финансов резултат за МУ от предходни години	(426)
Общо	(413)

3. Управление на капитала

Вид	31.12.2012 г.	31.12.2011 г.
Общо дългов капитал, т.ч.:	92	101
Финансови пасиви	92	101
Намален с:		
паричните средства и парични еквиваленти	(327)	(1 113)
Нетен дългов капитал	(235)	(1 012)
Общо собствен капитал	16 472	16 968
Общо капитал	16 237	15 956
Съотношение на задлъжнялост	(0,01)	(0,06)

4. Финансови рискове

Кредитен риск

31.12.2012 г.	С ненастъпил падеж		Общо
	обезценени	не обезценени	
Нетекущи активи	-	75	75
Нетекущи финансови активи		75	75
Текущи активи	-	6 739	6 739
Текущи финансови активи от свързани лица		6 390	6 390
Текущи финансови активи		10	10
Текущи търговски и други вземания от свързани лица		20	20
Текущи търговски и други вземания		319	319
Общо финансови активи	-	6 814	6 814

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Ликвиден риск

31.12.2012 г.	на виждан е	до 1 м.	2-3 м.	4-6 м.	7-12 м.	1-2 г.	3-5 г.	над 5 г.	без матуритет	Общо
Нетекущи активи	-	-	-	-	-	10	30	35	-	75
Нетекущи финансови активи						10	30	35		75
Нетен ликвиден дисбаланс - дългосрочен	-	-	-	-	-	10	30	35	-	75
Кумулативен ликвиден дисбаланс - дългосрочен	-	-	-	-	-	10	40	75	75	75
Текущи активи	327	805	50	76	6 110	-	-	-	-	7 368
Текущи финансови активи от свързани лица		466	50	75	6 099					6 690
Текущи финансови активи				1	11					12
Текущи търговски и други вземания от свързани лица		20								20
Текущи търговски и други вземания		319								319
Парични средства и парични еквиваленти	327									327
Текущи пасиви	-	259	3	4	79	-	-	-	-	345
Текущи финансови пасиви към свързани лица		19	2	2	47					70
Текущи финансови пасиви			1	2	32					35
Текущи търговски и други за дължения		240								240
Нетен ликвиден дисбаланс - краткосрочен	327	546	47	72	6 031	-	-	-	-	7 023
Кумулативен ликвиден дисбаланс - краткосрочен	327	873	920	992	7 023	7 023	7 023	7 023	7 023	7 023
Общо финансови активи	327	805	50	76	6 110	10	30	35	-	7 443
Общо финансови пасиви	-	259	3	4	79	-	-	-	-	345
Общо Нетен ликвиден дисбаланс	327	546	47	72	6 031	10	30	35	-	7 098
Общо Кумулативен ликвиден дисбаланс	327	873	920	992	7 023	7 033	7 063	7 098	7 098	7 098

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Пазарен риск

Лихвен риск

31.12.2012 г.	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
Нетекущи активи	-	75	-	75
Нетекущи финансови активи		75		75
Излагане на дългосрочен риск	-	75	-	75
Текущи активи	852	255	5 959	7 066
Текущи финансови активи от свързани лица	441		5 949	6 390
Текущи финансови активи			10	10
Текущи търговски и други вземания от свързани лица	20			20
Текущи търговски и други вземания	319			319
Парични средства и парични еквиваленти	72	255		327
Текущи пасиви	258	31	43	332
Текущи финансови пасиви към свързани лица	18		43	61
Текущи финансови пасиви		31		31
Текущи търговски и други задължения	240			240
Излагане на краткосрочен риск	594	224	5 916	6 734
Общо финансови активи	852	330	5 959	7 141
Общо финансови пасиви	258	31	43	332
Общо излагане на лихвен риск	594	299	5 916	6 809

Валутен риск

По своята същност валутния риск представлява рискът от покачване или понижаване на валутните курсове, водещи до формиране на печалби / загуби от преоценка на приходите и разходите в дружество.

Предприятията от групата не са изложени на валутен риск поради факта, че всички сделки и операции се извършват в BGN.

5. Ключови приблизителни оценки и преценки на ръководството с висока несигурност

В настоящия финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството на предприятието-майка е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

5.1. Обезценка на материални запаси

Към края на отчетния период ръководството на предприятието-майка прави преглед на наличните материални запаси – материали и стоки, за да установи дали има такива, на които нетната реализуема стойност е по-ниска от балансовата им стойност. При този преглед към 31.12.2012 г. са установени индикации за обезценка на част от материалните запаси. Стойността на обезценката е 43 хил. лв.

5.2. Обезценка на вземания

Към края на отчетния период, ръководството на предприятието-майка прави преглед на приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъмнителни вземания. Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях, съгласно оригиналните условия на вземанията. За такива доказателства ръководството приема: установяването на значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура по несъстоятелност или друга финансова реорганизация. За дружеството е определен обичаен период в зависимост от конкретния клиент, за който не начислява лихви на контрагентите. За част от клиентите, с които

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

дружеството поддържа дългосрочно търговско сътрудничество, се допуска по-дълъг период. След изтичане на обичайният или конкретно договорен период, ръководството прави преглед.

5.3. Обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване

Съгласно изискванията на МСС 36, към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации, се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка. Към 31.12.2012г. ръководството на предприятието-майка е извършило преглед за обезценка на Имоти, машини и съоръжения. При този преглед е установено, че в разходите за придобиване на дълготрайни материални активи са на лице Капитализирани разходи в размер на 2476 хил.лв., представляващи незавършено строителство на производствени сгради и корпус за хотелски комплекс от предходни години. Изграждането е преустановено. Ръководството няма планове в близко бъдеще сградите да бъдат изградени и строителството да приключи. Групата не е извършила обезценка на тези разходи.

6. Условни активи и пасиви

Съдебни дела

Програмни продукти и системи АД е ответник по т.д. № 348 от 2012г. на СГС, ТО, VI-10 с-в по иск на основание чл.59 от ЗЗД, заведен от СК Арнаудов ЕООД, гр. Пловдив. Искът е за сумата 1 678 914,04 лв с ДДС за извършени от СК Арнаудов ЕООД по договор с Термикс ЕООД, гр. Пловдив строителни работи в УПИ XIX, собственост на Програмни продукти и системи АД. Искът е за неоснователно обогатяване на Програмни продукти и системи АД. По информация от юрист, делото ще се гледа в трето заседание на първа инстанция – СГС.

Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

С договор за особен залог от 23.04.2012г. е учреден залог от Програмни продукти и системи АД, в полза на Интернешънъл Асет Банк АД на машини и оборудване, с пазарна стойност 191 хил.лв и с нулева балансова стойност.

Програмни продукти и системи АД е предоставила банкова гаранция в размер на 5700 лв. от Интернешънъл Асет Банк АД, в полза на Лукойл България ЕООД.

7. Събития след края на отчетния период

С решение на Съвета на директорите от дата 22.02.2013г. на ТК – ХОЛАД АД е извършена промяна в представляващия юридическото лице Труд и капитал Трейдинг ЕООД, като член на Съвета на директорите, т. е. Дружеството – член на Съвета на директорите ще се представлява от Иван Ревалски.

След датата на отчета до датата на неговото одобрение няма други възникнали събития, които да изискват специално оповестяване или корекция.

8. Действащо предприятие

Ръководството на предприятието-майка счита, че Групата е действащо и ще остане действащо предприятие, няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

9. Оповестяване съгласно законови изисквания

Начислените за годината суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори на групата за независим финансов одит са в размер на 14 хил. лв.

10. Финансови показатели

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2012

Показатели

Показатели	2012 г.	2011 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Дълготрайни активи /общо/	9 539	9 689	(150)	-2%
Краткотрайни активи в т.ч.	8 976	9 961	(985)	-10%
Материални запаси	1 659	2 625	(966)	-37%
Краткосрочни вземания	471	408	63	15%
Краткосрочни финансови активи	6 519	5 815	704	12%
Парични средства	327	1 113	(786)	-71%
Обща сума на активите	18 515	19 650	(1 135)	-6%
Собствен капитал	16 472	16 968	(496)	-3%
Финансов резултат	(482)	(613)	131	-21%
Дългострочни пасиви	57	48	9	19%
Краткосрочни пасиви	724	1 324	(600)	-45%
Обща сума на пасивите	781	1 372	(591)	-43%
Приходи общо	2 857	2 384	473	20%
Приходи от продажби	2 590	2 142	448	21%
Разходи общо	3 469	2 902	567	20%

Коефициенти

Коефициенти	2012 г.	2011 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Рентабилност:				
На собствения капитал	(0,03)	(0,04)	0,01	-19%
На активите	(0,03)	(0,03)	0,01	-17%
На пасивите	(0,62)	(0,45)	(0,17)	38%
На приходите от продажби	(0,19)	(0,29)	0,10	-35%
Ефективност:				
На разходите	0,82	0,82	0,00	0%
На приходите	1,21	1,22	(0,00)	0%
Ликвидност:				
Обща ликвидност	12,40	7,52	4,87	65%
Бърза ликвидност	10,11	5,54	4,57	82%
Незабавна ликвидност	9,46	5,23	4,22	81%
Абсолютна ликвидност	0,45	0,84	(0,39)	-46%
Финансова автономност:				
Финансова автономност	21,09	12,37	8,72	71%
Задлъжнялост	0,05	0,08	(0,03)	-41%

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ЗА 2012 Г.

на

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД

ПРИЕТ С ПРОТОКОЛ ОТ 24.04.2013 Г. НА СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА Е ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С
РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 33 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО И ИЗИСКВАНИЯТА НА
ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

1. Обща информация за групата

Фирмено наименование - “ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД

Съвет на директорите

Председател

Труд и капитал трейдинг ЕООД, чрез Иван Ревалски

Членове

ВИП Комерсиал ЕООД, чрез Румен Панчев

ТК - лизинг ООД, чрез Юри Аройо

Изм. Директор – Румен Павлов Панчев

Регистриран офис - гр. София, ул. “Горица” 6

Клонове – гр. Пловдив

Правни консултанти - Георги Бахнев Георгиев

Обслужващи банки

Интернешънъл Асет Банк, УниКредит Булбанк АД, Обединена Българска Банка АД, Банка Пиреос България АД

Одитор - СОП “Захаринова и партньори” ООД

Предприятия включени в групата

Участия	31.12.2012 г.
	Процент участие на Програмни продукти и системи АД в капитала на дъщерните дружества
“ТПС - Имоти” АД	87%
“Програмни продукти и системи” - Пловдив” ЕООД	100%

Предмет на дейност и основна дейност на предприятията в групата

Програмни продукти и системи АД

Производство на свредла, фрезери и специални инструменти за производство на печатни платки. Производство на детайли и изделия от листов материал. Отдаване под наем на офиси.

ТПС - Имоти АД

Поддръжка и експлоатация на недвижими имоти, отдаване под наем на офиси и помещения, търговия с имоти, строителна дейност.

Програмни продукти и системи - Пловдив ЕООД

Производство, внос, износ и реекспорт на стоки и услуги, лизингова дейност в страната и в чужбина, вътрешна и външна търговия, представителство и посредничество, рекламна,

издателска, консултантска, туристическа, хотелиерска, строителна, информационна дейност, транспорт в страната и в чужбина, складова дейност, откриване на магазинна мрежа, предоставяне на пари или други заместими или незаместими вещи на трети лица, организиране и провеждане на търгове и конкурси, инженерингова и иновационна дейност и услуги, маркетинг, бартер, покупка, строеж или обзавеждане на недвижими имоти с цел продажба, даване под наем на МПС и недвижими имоти, битови услуги, производство, изкупуване, обработка и пласмент на селскостопанска продукция, извършване на всякаква друга дейност и видове сделки в страната и в чужбина, вкл. придобиване и отчуждаване в съответствие със закона вещни права върху изобретения, търговски марки, ноу-хау и други обекти на интелектуална собственост, участия в други дружества, придобиване права от всякакъв вид и задължаване по всякакъв начин, доколкото това не противоречи на разпоредбите на закона.

Отговорност на ръководството:

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите МСС и МСФО, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие. Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Информация, относно възнагражденията на управителните органи - Съвет на директори, договори за управление и контрол

През 2012 година начислените разходи за възнаграждения и осигуровки на управителните органи- членовете на СД и по договори за управление и контрол възлиза на 52 хил. лева.

Информация, относно придобиването и притежаването акции на дружеството от членовете на Съвета на директорите.

Членовете на Съвета на директорите не притежават акции на дружества от групата. За членовете на Съвета на директорите не са предвидени привилегии или изключителни права да придобиват акции и облигации на групата.

Информация, относно участието на членовете на Съвета на директорите като неограничено отговорни съдружници.

Членовете на Съвета на директорите не участват като неограничено отговорни съдружници в други предприятия от групата.

Учредяване, управление и структура на дружеството

Програмни продукти и системи АД е създадено с решение № 2424/1989 г. на СГС

Собственост и структура на управление

Към 31.12.2012 г. акционерният капитал е 1 294 332 лева, разпределен в 1 294 332 бр. акции с номинална стойност 1 лев всяка една.

Разпределението на акционерният капитал към 31.12.2012 год. е както следва:

Акционер	31.12.2012 г.				31.12.2011 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
ТК ХОЛД АД	989 136	989 136	989 136	76,42%	986 136	986 136	986 136	76,19%
Министерство на икономиката	125 724	125 724	125 724	9,71%	125 724	125 724	125 724	9,71%
Добруджа Холдинг АД	55 003	55 003	55 003	4,25%	55 003	55 003	55 003	4,25%
Други ЮЛ	272	272	272	0,02%	2 479	2 479	2 479	0,19%
Физически лица	124 197	124 197	124 197	9,60%	124 990	124 990	124 990	9,66%
Общо:	1 294 332	1 294 332	1 294 332	100%	1 294 332	1 294 332	1 294 332	100,00%

„Програмни продукти и системи“ АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите състоящ се от трима члена.

Извършени промени

С решение на Съвета на директорите от дата 22.02.2013г. на ТК – ХОЛД АД е извършена промяна в представляващия юридическото лице Труд и капитал трейдинг ЕООД, като член на Съвета на директорите, т. е. Дружеството – член на Съвета на директорите ще се представлява от Иван Ревалски.

Свързани лица

„Програмни продукти и системи“ АД е част от икономически свързаната група на „ТК Холд“ АД и дъщерните им дружества.

Собственик на капитала на дружеството упражняващ контрол /предприятие майка/

ТК Холд АД

Ключов ръководен персонал на предприятието майка :

Съвет на директорите:

Юри Жак Аройо

Иван Петров Ревалски

Пламен Гочев Димитров

Ключов ръководен персонал на предприятието

Съвет на директорите:

Председател :

„Труд и капитал Трейдинг“ ЕООД, чрез Иван Ревалски

Членове :

„Вип Комерсиал“ ЕООД, чрез Румен Панчев

„ТК – Лизинг“ ООД, чрез Юри Аройо

Изпълнителен директор

Румен Павлов Панчев

Дъщерни предприятия на Програмни продукти и системи АД са:

ППС - Имоти АД

Програмни продукти и системи - Пловдив ЕООД

Дъщерни дружества на ППС - Имоти АД са:

ППС - Комерс ЕООД

ППС - Технопрограма ООД

ППС - Каварна ООД

ППС - Строй ООД

Други свързани лица :

Дъщерни дружества от групата на ТК Холд АД.

Търговските взаимоотношения между Програмни продукти и системи АД и дъщерните дружества от икономическата група, са поставени на равноправна търговска основа и не са предоставени никакви преференции или облекчения на базата на това, че са свързани лица.

2. Кратък преглед на дейността на групата

Дейността на групата през изминалата година е обусловена от пет основни дейности:

Производство на печатни платки и електронни изделия

Отдаване под наем на недвижими имоти

Хотелиерски услуги

Строителство на жилищни сгради

Търговия с финансови инструменти

Дейността на групата предимно е насочена към български пазар. Износът на продукция заема несъществен относителен дял в общия обем на приходите от продажба на продукция.

Групата няма клиенти или доставчици, обема на който да е над 10 % от общата сума съответно на продажби и покупки, като по този начин дейността на предприятията от групата не е зависима от отделен контрагент.

Регистрационни, лицензионни и разрешителни режими

Няма регистрационни, лицензионни и разрешителни режими, които да оказват съществена роля върху дейността на предприятията от групата.

3. Основни резултати за годината

За 2012 година основните количествени параметри на модела на дейност са следните:

ПРИХОДИ	2012		2011		Разлика	
Продукция	453	15,85%	756	31,71%	-303	-64,06%
Услуги	887	31,04%	924	38,76%	-37	-7,82%
Стоки	895	31,33%	125	5,24%	770	162,79%
Други	355	12,43%	337	14,14%	18	3,81%
Финансови приходи	267	9,35%	242	10,15%	25	5,29%
Общо приходи	2857	100,00%	2384	100,00%	473	100,00%

Към края на 2012 година приходите от продажба на стоки заема 31,33 % от общия обем на планираните и отчетени дейности. Приходите от продажба на услуги заемат 31,05 % от общия обем на дейността, като включват предимно дейности по отдаване под наем на недвижимо имущество. Приходите се формират главно от продажбата на стоки и услуги.

РАЗХОДИ	2012		2011		Разлика	
Разходи за материали	395	11,75%	397	13,22%	-2	-0,56%
Разходи за външни услуги	438	13,04%	494	16,45%	-56	-15,69%
Разходи за амортизации	353	10,51%	434	14,45%	-81	-22,69%
Разходи за заплати и осигуровки на персонала	655	19,49%	709	23,61%	-54	-15,13%
Други разходи	664	19,76%	421	14,02%	243	68,07%
Балансова стойност на продадените активи	867	25,80%	119	3,96%	748	209,52%
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършено производство	36	1,07%	293	9,76%	-257	-71,99%
Обезценка на активи	43	1,28%		0,00%	43	12,04%
Резултат от освобождаване от активи	-109	-3,24%	101	3,36%	-210	-58,82%
Финансови разходи	18	0,54%	35	1,17%	-17	-4,76%
Общо разходи без разходи за данъци	3 360	100,00%	3 003	100,00%	357	100,00%

Темпът на нарастване на разходите през 2012г., изпреварва темпът на нарастване на приходите, от което произтича и изменението във финансовия резултат на групата за 2012 г. – загуба от 482 хил. лв.

4. Финансови показатели и анализ

Основни показатели от дейността

Показатели

Показатели	2012 г.	2011 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Дълготрайни активи /общо/	9 539	9 689	(150)	-2%
Краткотрайни активи в т.ч.	8 976	9 961	(985)	-10%
Материални запаси	1 659	2 625	(966)	-37%
Краткосрочни вземания	471	408	63	15%
Краткосрочни финансови активи	6 519	5 815	704	12%
Парични средства	327	1 113	(786)	-71%
Обща сума на активите	18 515	19 650	(1 135)	-6%
Собствен капитал	16 472	16 968	(496)	-3%
Финансов резултат	(482)	(613)	131	-21%
Дългострочни пасиви	57	48	9	19%
Краткосрочни пасиви	724	1 324	(600)	-45%
Обща сума на пасивите	781	1 372	(591)	-43%
Приходи общо	2 857	2 384	473	20%
Приходи от продажби	2 590	2 142	448	21%
Разходи общо	3 469	2 902	567	20%

Коефициенти

Коефициенти	2012 г.	2011 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Рентабилност:				
На собствения капитал	(0,03)	(0,04)	0,01	-19%
На активите	(0,03)	(0,03)	0,01	-17%
На пасивите	(0,62)	(0,45)	(0,17)	38%
На приходите от продажби	(0,19)	(0,29)	0,10	-35%
Ефективност:				
На разходите	0,82	0,82	0,00	0%
На приходите	1,21	1,22	(0,00)	0%
Ликвидност:				
Обща ликвидност	12,40	7,52	4,87	65%
Бърза ликвидност	10,11	5,54	4,57	82%
Незабавна ликвидност	9,46	5,23	4,22	81%
Абсолютна ликвидност	0,45	0,84	(0,39)	-46%
Финансова автономност:				
Финансова автономност	21,09	12,37	8,72	71%
Задлъжнялост	0,05	0,08	(0,03)	-41%

5. Инвестиции

През 2012 г. продължи осъществяването на инвестиционната програма на групата – инфраструктурни подобрения; закупуване на технологично оборудване. Реализирани са инвестиции в размер на 222 хил. лв, финансирани чрез собствени средства.

ИНВЕСТИЦИИ	31.12.2012	31.12.2011
Строителство на сграден фонд и инсталации	96	38
Машини и оборудване	47	9
Други	79	65
Общо:	222	112

6. Научно изследователска и развойна дейност

През 2012 г. групата на “Програмни продукти и системи” АД не е извършвала научно-изследователска и развойна дейност.

7. Рискови фактори

Политически риск

Политическият риск отразява влиянието на политическите процеси в страната върху стопанския и инвестиционния процес и по-конкретно върху възвращаемостта на инвестициите. Степента на политическия риск се определя с вероятността от неблагоприятни промени в икономическата политика или законодателни промени, влияещи неблагоприятно на стопанския и инвестиционния климат в страната.

Във връзка с членството на Р България в Европейския съюз, националното законодателство се синхронизира с европейските стандарти. Това оказва благоприятно влияние и върху дейността на икономическата група на Програмни продукти и системи АД.

Макроикономически риск

Увеличаването на вноса за България намалява годишния растеж в икономиката ни и заедно с увеличаващата се инфлация, породена главно от покачващите се международни

цени на петрола водят до увеличаване на дефицита и забавяне на растежа на БВП. Основният вътрешен риск остава ако се допусне либерализация на фискалната политика, което би довело до нарушаване на принципите на валутния борд и сериозно увеличение на дефицита по вътрешна сметка.

Валутен риск

Валутният риск е свързан с възможността приходите от дейността на групата да бъдат повлияни от промените на валутния курс на лева към други валути. В страна като България, нестабилността на лева може да предизвика икономическа нестабилност. Фиксирането на лева към единната европейска валута доведе до ограничаване на колебанията в курса на лева към наложените като основни чужди валути.

В дейността на икономическата група на “Програмни продукти и системи” АД като цяло, засега не съществува валутен риск, тъй като продажбите и доставяните суровини и материали се извършват основно в лева.

Инфлационен риск

Инфлационният риск се свързва с възможността инфлацията в страната да повлияе върху възвращаемостта на инвестициите.

До въвеждането на валутен борд в страната ни, инфлационният риск имаше голямо влияние върху дейността на стопанските предприятия и в това число и върху икономическата група на “Програмни продукти и системи” АД. След въвеждането на стабилизационна програма, валутен борд и фиксирането на лева към единната европейска валута, инфлацията като цяло намаля и това улесни прогнозирането на краткосрочните бъдещи резултати.

Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с възможността лихвените равнища, при които икономическата група на “Програмни продукти и системи” АД финансира своята дейност, да се повишат и в резултат нетните приходи на групата да намалят.

Този риск може да бъде управляван посредством използване на различни източници за финансиране (търговски заеми, вътрешно-фирмена задлъжнялост, банкови кредити и др.)

Икономическата група на Програмни продукти и системи АД към 31.12.2012г. има следните получени заеми:

по кредитна линия от И.А.Банк 30 х.лв.

Ангел Павлов – главница 43 х.лв и лихви 18 х.лв

Икономическата група на Програмни продукти и системи АД към 31.12.2012г. има следните предоставени заеми:

Николай Николов - заем в размер на 68 хил. лв.

Илияна Неделчева - заем в размер на 17 хил.лв.

ТК Холд АД – главници 5599 хил. лв и лихви 429 хил.лв.

Икономическата група на Програмни продукти и системи АД към 31.12.2011г. има следните предоставени депозити:

ТК Холд АД – главници 350 хил. лв и лихви 12 хил.лв.

Лихвен риск

31.12.2012 г.	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
Нетекущи активи	-	75	-	75
Нетекущи финансови активи		75		75
Издаване на дългосрочен риск	-	75	-	75
Текущи активи	852	255	5 959	7 066
Текущи финансови активи от свързани лица	441		5 949	6 390
Текущи финансови активи			10	10
Текущи търговски и други вземания от свързани лица	20			20
Текущи търговски и други вземания	319			319
Парични средства и парични еквиваленти	72	255		327
Текущи пасиви	258	31	43	332
Текущи финансови пасиви към свързани лица	18		43	61
Текущи финансови пасиви		31		31
Текущи търговски и други задължения	240			240
Издаване на краткосрочен риск	594	224	5 916	6 734
Общо финансови активи	852	330	5 959	7 141
Общо финансови пасиви	258	31	43	332
Общо издаване на лихвен риск	594	299	5 916	6 809

Секторен риск

Поражда се от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци, агресивността на мениджмънта, силната конкуренция на външни и вътрешни производители и др.

По отношение на дейността на икономическата група на “Програмни продукти и системи” АД секторният риск е увеличен, тъй като с всяка изминала година се изостря конкурентната борба на пазара на електрониката, хотелиерските услуги, отдаваните под наем площи. Наред с традиционните европейски производители на пазара все по-активно през последните няколко години се намесват фирми от трети страни, предимно от Азия. Последните много агресивно налагат по-ниски цени в страните от Балканския полуостров, което допълнително усложнява ситуацията на този пазар.

Фирмен риск

Фирменият риск е свързан с естеството на дейност на групата, като за всяка група е важно да се възвърнат направените инвестиции.

Основният фирмен риск за икономическата група на “Програмни продукти и системи” АД, е свързан с възможни различия в търсенето и предлагането на нашата продукция, в предпочитанията на потребителите или в резултат на засилената конкуренция. Така рискът може да окаже отрицателно въздействие върху продажбите и съответно върху приходите на групата. Чрез анализ на основните фактори влияещи върху получаваните приходи, групата може да намали влиянието на риска. Фирменият риск обединява бизнес риска и финансовият риск

Бизнес риск

Бизнес рискът се определя от спецификата на продукцията на групата. Това е несигурността за получаване на приходи съответстващи на начина на производство.

За произвежданата от икономическата група на “Програмни продукти и системи” АД продукцията /услуги/ търсенето е обусловено главно от показателите цена – качество и добрата информираност на потребителите.

Финансов риск

Финансовият риск представлява несигурност за инвеститорите в случаите когато фирмата използва привлечени или заемни средства.

Чрез показателите за финансова автономност и финансова задлъжнялост се отчита съотношението между собствени и привлечени средства. Високите стойности на коефициента за автономност и ниските стойности на коефициента на финансова задлъжнялост са добра гаранция за инвеститорите и за самите собственици.

Показателите за дела на капитала, получен чрез заеми определят каква част от общия капитал представляват привлечените средства. Колкото делът на задълженията спрямо собствения капитал е по-голям толкова е по-голям и финансовият риск.

Приемливата или нормална степен на финансовия риск зависи и от бизнес риска. Ако бизнес рискът е малък за дружеството то инвеститорите може да поемат по-голям финансов риск и обратно.

Кредитен риск

31.12.2012 г.	С ненастъпил падеж		Общо
	обезценени	не обезценени	
Нетекущи активи	-	75	75
Нетекущи финансови активи		75	75
Текущи активи	-	6 739	6 739
Текущи финансови активи от свързани лица		6 390	6 390
Текущи финансови активи		10	10
Текущи търговски и други вземания от свързани лица		20	20
Текущи търговски и други вземания		319	319
Текущи търговски и други вземания-обезценка			-
Общо финансови активи	-	6 814	6 814

Ликвиден риск

31.12.2012 г.	на вижда не	до 1 м.	2-3 м.	4-6 м.	7-12 м.	1-2 г.	3-5 г.	над 5 г.	без матур итет	Общо
Нетекущи активи	-	-	-	-	-	10	30	35	-	75
Нетекущи финансови активи						10	30	35		75
Нетен ликвиден дисбаланс - дългосрочен	-	-	-	-	-	10	30	35	-	75
Кумулативен ликвиден дисбаланс - дългосрочен	-	-	-	-	-	10	40	75	75	75
Текущи активи	327	805	50	76	6 110	-	-	-	-	7 368
Текущи финансови активи от свързани лица		466	50	75	6 099					6 690
Текущи финансови активи				1	11					12
Текущи търговски и други вземания от свързани лица		20								20
Текущи търговски и други вземания		319								319
Парични средства и парични еквиваленти	327									327

Текущи пасиви	-	259	3	4	79	-	-	-	-	345
Текущи финансови пасиви към свързани лица		19	2	2	47					70
Текущи финансови пасиви			1	2	32					35
Текущи търговски и други задължения		240								240
Нетен ликвиден дисбаланс - краткосрочен	327	546	47	72	6 031	-	-	-	-	7 023
Кумулативен ликвиден дисбаланс - краткосрочен	327	873	920	992	7 023	7 023	7 023	7 023	7 023	7 023
Общо финансови активи	327	805	50	76	6 110	10	30	35	-	7 443
Общо финансови пасиви	-	259	3	4	79	-	-	-	-	345
Общо Нетен ликвиден дисбаланс	327	546	47	72	6 031	10	30	35	-	7 098
Общо Кумулативен ликвиден дисбаланс	327	873	920	992	7 023	7 033	7 063	7 098	7 098	7 098

8. Перспективи и развитие

По отношение на дружествата в групата на “Програмни продукти и системи” АД, перспективите и тенденциите на развитие са свързани с увеличение на производството на продукция от печатни и електронни платки, подобряване на технологичното оборудване, качеството на предоставяните хотелиерски услуги.

9. Събития, които са настъпили след датата на финансовия отчет

С решение на Съвета на директорите от дата 22.02.2013г. на ТК – ХОЛД АД е извършена промяна в представляващия юридическото лице Труд и капитал трейдинг ЕООД, като член на Съвета на директорите, т. е. Дружеството – член на Съвета на директорите ще се представлява от Иван Ревалски.

След датата на съставяне на финансовия отчет на Групата за 2012 г. до датата на неговото одобрение, не са възникнали важни събития, които да изискват корекции или специално оповестяване.

Представяващ :

Румен Ганчев

